Ազգ

Azg armenian daily

19 ՓԵՏՐՎԱՐ 2002 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 31(2476)

Բաքվում խուճապ է. Ալիեւն արդեն գրել է իր կտակը

ԲԱՔՈՒ, 18 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ «Ենի Մուսաֆաթ» թերթը պնդում է, թե Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի վիրահատությունից հետո կառավարությունում խուճապ է տիրում։ Վախենալով մոտալուտ իշխանափոխությունից՝ որոշ բարձրաստիճան պաշտոնյաներ երկրից դուրս են բերում իրենց ընտանիքներն ու ունեցվածքը։ Հնարավոր չէ ձեռք բերել Բաքու-Լոնդոն չվերթի տոմսեր։ Ադրբեջանական «Հյուրիեթ» թերթը փետրվարի 16-ին գրել է, որ ԱՄՆ Քլիվլենդ քաղաքում Ալիեւի վիրահատությունը շատ լուրջ է եղել, եւ նախագահն արդեն գրել է իր կտակը։

Բաքվեցիները ինչպե՞ս են ընդունելու Հռոմի պապին

ԲԱՔՈՒ, 18 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Բաքվում իրարանցում է. ինչպե՞ս պիտի ընդունել Հռոմի պապին, որը «համարձակվել է» ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը, մի՞թե ադրբեջանցիները, ենթարկվելով ընդունելության կանոններին, պիտի համբուրեն նրա ձեռքը, եւ եթե՝ այո, ապա ինչպե՞ս եւ ո՞վ պիտի դա անի։ Շատ դժվար այս խնդրի լուծումը, ըստ «Ազատության», գտել է Ադրբեջանի արտգործնախարարության խոսնակը. Հռոմի պապի ձեռքը կհամբուրի մի երեխա, այն էլ՝ որպես հարգանք պարզապես մեծի նկատմամբ։ Իսկ մուսավաթական կուսակցության անդամները գտնում են, որ Հռոմի պապի ձեռքը համբուրելու համար իրենք կարող են Ադրբեջանում գտնել գոնե մեկ կաթոլիկի։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Ո՞վ է սայլը դնում եզներից առաջ

Սահմանադրական բարեփոխումների ընթացքը խորհրդարանում սկսված է

ԳՈՌ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Սահմանադրական բարեփոխումների ընթացքն իր տրամաբանական ավարտին հասցնելու հիմնավորմամբ օրերս հանրապետության նախագահը ԵՊՀ-ում հայտարարեց, թե գոյություն ունի ոչ թե երկու նոր նախագիծ, այլ, ըստ էության, երեք գործող սահմանադրությունը եւս, որոնք հանրաքվեի դնելու դեպքում, շատ հնարավոր է, ոչ մեկը լիարժեք ձայներ չստանա։ Քոչարյանը դա բացատրեց նաեւ հանրաքվեին բավարար թվով ընտրողների չներկայանալու հավանականությամբ, որով եւ փորձեց հիմնավորել իր դիրքորոշումը՝ սահմանադրական հանրաքվեն գալիք որեւէ ընտրությունների հետ համատեղելու մասին։

Ակնհայտ էր, որ հերթական անգամ նման հայտարարությունները շահարկման առարկա պիտի դառնային։ Դրա դրսեւորումը եղավ վեց կուսակցությունների տարածած հերթական հայտարարությունը, որում մասնավորապես գրված է. «Դեռեւս երկու ամիս առաջ ՀՀ նախագահը վստահությամբ հայտարարեց, որ չկա սահմանադրության այլ տարբերակ, խոստանալով անցկացնել իր «բարեփոխված» նախագիծը։ Այսօր գիտակցելով, որ ժողովուրդը մերժելու է իր տարբերակը, Ռ. Քոչարյանն առաջարկում է առնվազն մինչեւ նախագահական ընտրությունները հետաձգել սահմանադրական հանրաքվեն, արդարանալով, թե այն չանցնելու դեպքում ինքն ընտրություններին կգնա իբրեւ պարտված նախագահ։ Փաստորեն գործող նախագահը մտահոգված է ոչ թե երկրի կառավարման համակարգի իրական բարեփոխումներով, Եվրոպայի խորհրդի առջեւ ստանձնած պարտավորությունների կատարմամբ, այլ սեփական անվերահսկելի իշխանությունը երկարաձգելու եւ սահմանադրորեն երաշխավորելու խնդրով»։

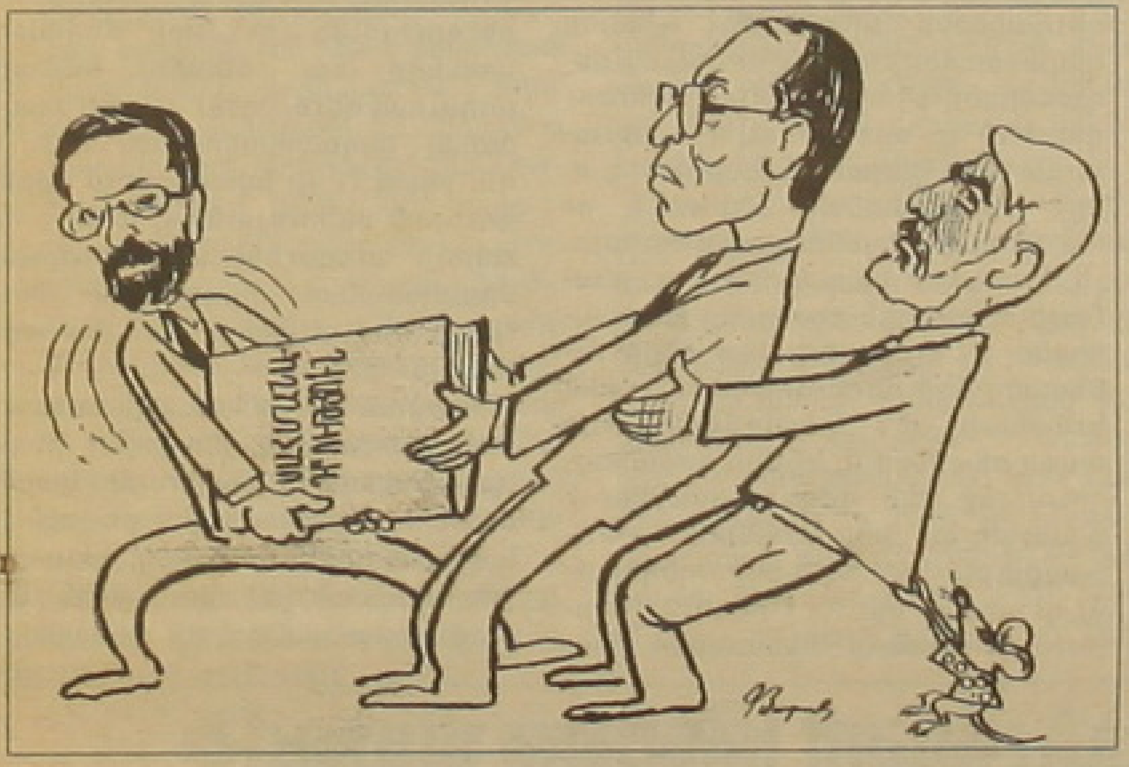

Տես ➧ էջ 2

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ

Պետականամետություն

ՌՈՒԲԵՆ ՄԻՐԶԱԽԱՆՅԱՆ

Հասկացողություն եւ գործելակերպ

Պետություն եւ միտել բառերից առաջացած պետականամետություն բառակապակցությունը վերջին ժամանակահատվածում որոշ լրատվամիջոցների կողմից սխալ է մեկնաբանվում։ Տպավորություն է ստեղծվում, որ մի դեպքում պետականամետությունը փորձում են նույնացնել իշխանամետ հասկացողության հետ, այլ պարագայում շարունակում են ընկալել պետությունը մարքսիստական բնորոշմամբ, որպես քաղաքական իշխանության հիմնական գործիք դասակարգային հասարակության մեջ, որը ծառայում է իշխող դասակարգերի արմատական շահերին։

Պետականագիտության ժամանակակից դպրոցները այս հարցը սահմանելիս ելնում են նրանից, որ պետությունը մարդկանց որոշակի միություն է, հանրություն, որը ծագում է որոշակի տարածքում (պետական սահմաններում) միասին ապրելու անհրաժեշտությունից։ Իսկ ցանկացած կոոպերացիա պահանջում է տարբեր մարդկանց եւ նրանց խմբավորումների համատեղ գործունեության կարգավորում։ Այստեղ է արմատավորված պետության բնույթը իբրեւ քաղաքական հանրություն, որը քաղաքագիտության մեջ երբեմն որակվորում են որպես «պետություն բառի լայն իմաստով», տարբերելով այն պետությունից՝ բառի նեղ իմաստով (պետության վարչակազմ, պետական հիմնարկների համակարգ եւ այլն)։ Պետական հանրության քաղաքական բնույթը պայմանավորված է մի կողմից՝ ցանկացած հասարակության սոցիալական անհամաչափությամբ (սոցիալական խավեր, բնակչության տարբեր խմբեր), իսկ մյուս կողմից՝ հասարակության համար ընդհանուր գործոն իրականացնելու անհրաժեշտությունից՝ հավասարապես կարեւոր բոլոր դասակարգերի եւ սոցիալական խավերի համար եւ բնակչության բոլոր խավերի եւ պետական կազմակերպության «անդամների» ընդհանուր շահերից բխող։

Տես ➧ էջ 4

ՀՀ պաշտպանության նախարարի գլխավորությամբ պատվիրակությունը վաղը կմեկնի Կիպրոս

Կիպրոսի խորհրդարանում հայ համայնքի ներկայացուցիչ Պետրոս Գալայճյանը տարածել է հաղորդագրություն, ըստ որի, վաղը, փետրվարի 20-ին, Կիպրոսի Հանրապետություն կայցելի ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանի գլխավորած պատվիրակությունը, Կիպրոսի պաշտպանության նախարար Սոկրատես Հաչիկոսի հրավերով։ Հայկական պատվիրակության կազմում կլինեն նաեւ պաշտպանության փոխնախարար, գեներալ-լեյտենանտ Յուրի Խաչատուրովը, գեներալ-մայոր Միքայել Մելքոնյանը, գնդապետ Վահագն Ղազարյանը, լեյտենանտ Արման Մկրտչյանը, ինչպես նաեւ Ազգային պաշտպանության հանձնաժողովի նախագահ Վահան Հովհաննիսյանը։ Այցելությունը կտեւի մինչեւ փետրվարի 24-ը, որի ընթացքում Ս. Սարգսյանը հանդիպումներ կունենա Կիպրոսի Հանրապետության նախագահի, խորհրդարանի խոսնակի եւ մի շարք նախարարների հետ։ Այցի ընթացքում կստորագրվի համաձայնագիր, որով էլ ավելի կուժեղացվի երկու երկրների միջեւ արդեն իսկ առկա ռազմական ու քաղաքական կապերը։

Մեր պատվիրակությանը կմիանա նաեւ Հունաստանում եւ Կիպրոսում Հայաստանի նորանշանակ դեսպան Վահրամ Կաժոյանը, ինչպես նաեւ զինվորական կցորդ, գնդապետ Արա Մանուկյանը։

Հաղորդագրությունը տեղեկացնում է նաեւ, որ պատվիրակությունը տեղի հայ համայնքի հետ հանդիպում կունենա փետրվարի 22-ին ՀԲԸՄ-ի Մելգոնյան կրթական հաստատության դահլիճում։

«Արմենտելի» մենաշնորհի հարցը դարձյա՞լ չի լուծվելու

«Մենք «Արմենտելի» հարցով դատարան ենք դիմելու ոչ թե որպես կառավարություն կամ կարգավորիչ մարմին, այլ զուտ որպես 10 տոկոսի բաժնետեր։ Եվ որպես այդպիսին համարում ենք, որ որոշ գործարքներ ընկերությունը կնքել է շատ ավելի բարձր գնով, քան պետք է կնքված լինեին, ինչի հետեւանքով ընկերությունն ինքը վնասներ է կրել։ Մենք դատարանի առջեւ հարց պետք է բարձրացնենք, որ վնասը պետք է փոխհատուցի 90 տոկոսի սեփականատերը», հայտարարում է արդարադատության նախարար Դավիթ Հարությունյանը։ «Ազգի» հարցին, թե խախտումների հայտնաբերման եւ դատախազությանը տրամադրվելիք նյութերի հիման վրա հնարավո՞ր է «Արմենտելին» մենաշնորհից զրկելը, նախարարը շատ կարճ պատասխանեց՝ դրանք միմյանց հետ որեւէ առնչություն չունեն։ Ի դեպ, նյութերը դեռեւս ուղարկված չեն դատախազություն։ Դրանց կազմման համար պատասխանատու Դավիթ Հարությունյանը (մյուսը՝ կապի եւ տրանսպորտի նախարար Անդրանիկ Մանուկյանն է) խորհրդարանում լրագրողներին հայտնեց, թե դրանք ընթացքի մեջ են։

Գ. Ա.

Վաղը Թբիլիսիում կստորագրվի վրաց-թուրքական ռազմական համագործակցության 2002 թ. ծրագիրը

ԹԲԻԼԻՍԻ, 18 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Վրաստանի եւ Թուրքիայի պաշտպանության նախարարությունների միջեւ 2002 թվականի համագործակցության ծրագիրը կստորագրվի փետրվարի 20-ին Թբիլիսիում։ Ինչպես «Փրայմ նյուսին» հայտնել են Վրաստանի ՊՆ մամլո ծառայությունում, փաստաթուղթը կստորագրեն երկրի պաշտպանության նախարարի տեղակալ Գելա Բեժուաշվիլին եւ Վրաստանում Թուրքիայի դեսպանության զինվորական կցորդ գնդապետ Ադնան Գյուլերը։ Ստորագրման արարողությունը, որին կմասնակցի Վրաստանի զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ գեներալ-լեյտենանտ Ջոնի Փիրցխալաիշվիլին, կնկարահանվի թուրքական հեռուստատեսության համար։ Թուրքիան Վրաստանի հիմնական ռազմական գործընկերներից մեկն է։ Վերջին չորս տարիներին այդ երկիրը դրամաշնորհների ձեւով տրամադրել է մոտ 28 միլիոն դոլար Վրաստանի զինված ուժերի զինման եւ հանդերձման համար։ Վրաց-թուրքական ռազմական համագործակցության առաջնային ուղղությունները վերջին ժամանակներս վրացական ՌՕՈՒ Մառնեուլի ռազմակայանի եւ Վազիանիի նախկին ռուսական 137-րդ ռազմակայանի վերասարքավորումն է։

ԲԱՔՈՒ

«Հայաստանը ցանկանում է պաշտոնապես անեքսիայի ենթարկել Լեռնային Ղարաբաղը»

«Լեռնային Ղարաբաղը երբեք չի եղել ու չի լինի Ադրբեջանի կազմում», 2001 թ. դեկտեմբերի 26-ին Իրան պաշտոնական այցի շրջանակներում Թեհրանի «Արարատ» մարզավանում իրանահայ համայնքի հետ հանդիպման ընթացքում հայտարարեց Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը։ Բառացիորեն նույնը կրկնեց հանրապետության նախագահը 2002 թ. փետրվարի 13-ին ԵՊՀ պրոֆեսորադասախոսական կազմի հետ հանդիպման ժամանակ, պարզաբանելով, թե սա է ԼՂ խնդրի կարգավորման բանակցություններում հայկական կողմի փոխզիջումների սահմանը։

«Նախկինում Հայաստանը Լեռնային Ղարաբաղի խնդրում իր դերն արդարացնում էր այնտեղ բնակվող հայերի անվտանգությունն ապահովելու նկատառումներով։ Հայաստանի նախագահի այս հայտարարությունը ցույց է տալիս, որ Հայաստանի մտադրությունն անվտանգության խնդիրները չեն, այլ տարածքային պահանջները», ադրբեջանական «Օլայլար» գործակալությանն ասել է Ադրբեջանի նախկին արտգործնախարար Թոֆիկ Զուլֆուգարովը, հավելելով, որ «Հայաստանը փորձում է ամբողջ աշխարհին համոզել, թե ԼՂՀ-ում իր ռազմական ագրեսիան օրենքի ոտնահարում չէ»։

«Վերջնական արդյունքում Երեւանը փորձում է Լեռնային Ղարաբաղը միացնել Հայաստանին», ասել է Զուլֆուգարովը եւ նշել, որ Ադրբեջանի նախագահը պետք է Քոչարյանի հայտարարությանը խիստ պատասխան տա։

Վերջին երեք տարիներին ԵԱՀԿ Մինսկի խումբը ղարաբաղյան կարգավորման մի քանի առաջարկներ է ներկայացրել, որոնք Ադրբեջանը մերժել է։ 2001 թ. նոյեմբերի 27-ին «Ազգը» ՀՀ արտգործնախարարից փորձեց ճշտել՝ ժամանակը չէ՞ ԼՂՀ-ն հռչակելու ՀՀ անբաժանելի մաս եւ այդ մասին հայտարարել ի լուր աշխարհի։ Վարդան Օսկանյանի պատասխանը հետեւյալն էր. «Ոչ, դեռ մի քիչ էլ սպասենք, մի քանի տարբերակներ էլ առաջարկեն»։

Թ. Հ.

ԱԶԳ

ընթացիկ

«...Հայաստանի հեղինակությանը լուրջ վնաս կհասցվի»

Ինչպես կարող է ձգձգվել մահապատժի վերացման հարցի շահարկումը

Հայաստանն արդեն իսկ չի կատարել եւրախորհրդից ստանձնած պարտավորությունները, քանի որ դրանց մի մասի համար սահմանված ժամկետի ընթացքում, մինչեւ 2002-ի հունվարը, ըստ էության միայն երկուսն են կատարվել: Դա, այնուամենայնիվ, չխանգարեց հայկական կողմին ԵԽ-ին համոզելու, թե բարեփոխումների գործընթացը շարունակվում է եւ շուտով կավարտվի: Այդուհանդերձ, միայն դա բավական կարող էր լինել Հայաստանի նկատմամբ պատժամիջոցներ կիրառելու համար, եթե, իհարկե, ցանկությունը լիներ:

Սակայն այսքանից հետո էլ ստանձնած պարտավորություններին անլուրջ վերաբերմունքը, գոնե ամենաառանցքային հարցում, ակնհայտ է: Խոսքը վերաբերում է «Մարդու հիմնարար իրավունքների» մասին կոնվենցիայի վավերացմանը, որը դարձել է խորհրդարանի «հավասարակշռության պահպանման» փորձաքարը:

Սպասվում էր, որ արդեն նստաշրջանի այս եռօրյայի ընթացքում կոնվենցիան (նկատի է առնվում մահապատժի վերացման հարցը) դրվեր քննարկման, եւ հուսալ կլիներ, ինչպես են իրականում այդ հարցում տրամադրված քաղաքական ուժերը: Սակայն ԵԽ-ում հայկական պատվիրակության ղեկավար, ԱԺ արտաքին հարաբերությունների մշտական հանձնաժողովի նախագահ Հովհաննես Հովհաննիսյանը տեղեկացրեց, թե կոնվենցիան, ինչպես ցանկացած այլ միջազգային համաձայնագիր կամ պայմանագիր, այժմ գտնվում է Սահմանադրական դատարանում: Եվ միայն ՍԴ-ի համապատասխան եզրակացությունից հետո կմտնի խորհրդարան: Կարճ ասած՝ խորհրդարանը դեռեւս չի պատրաստվում քննության առնել համաձայնագիրը, եւ դա հիանալի միջոց է խուսափելու պատասխանատու քվեարկությունից:

Հատկապես հետաձգումների, անտեսումների հարցում խիստ հմտացած խորհրդարանականների համար հիանալի առիթ է ստեղծվել հնարավորինս ձգձգելու բախումը ԵԽ-ի հետ: Հիշեցնենք, որ ԱԺ կանոնակարգը որեւէ կերպ համաձայնագրերի ընդունման ժամկետների մասին չի խոսում: Արդեն ընդունված գործելակերպ են որեւէ օրենքի նախագծի կամ վավերացման ենթակա համաձայնագրի ամիսներով, նույնիսկ տարով հետաձգումները: Ոչ ոք չի կարող ասել, թե անգամ խորհրդարանականների սեղանին դրվելուց հետո երբ կվավերացվի կոնվենցիան:

Չբացառելով խորհրդարանում հարցի սառեցման հավանականությունը Հովհաննես Հովհաննիսյանը գտնում է, թե «խնդիրն ընդհանրապես երկու մասի պիտի բաժանել: Չգիտեմ, ցավոք սրտի, թե ուրախությամբ քաղաքական ուժերը տարիներ առաջ իրենց համաձայնությունը պարտավորությունների կատարման հարցում տվել են: Լավ կլիներ, եթե ժամանակին նրանք չընդունեին. մահապատժի վերացման պարտավորությունը դրանից բխող վաս հետեւանքներով: Իսկ ներկայումս ընթացող շահարկումների եւ վավերացման գործընթացի ձգձգման հետեւանքով Հայաստանը կարող է դիտվել որպես պարտավորությունները չկատարող եւ արդյունքում դադարի ԵԽ անդամ լինելուց: Ես լուրջ վտանգ եմ տեսնում, որ որոշմամբ պարտավորությունը չկատարելու դեպքում Հայաստանի հեղինակությանը լուրջ վնաս կհասցվի: Դրանից կբխեն այլ վտանգներ եւ ԼՂՀ կարգավորման, եւ այլ հարցերում»:

ԳՈՌ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

ԻՍՐԱՅԵԼԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

«Դիվանագիտական միջադեպ»

Իսրայելի արտգործնախարարության պատասխանը Հայաստանի նոտային

«Իսրայելի դեսպանը մերժել է զուգահեռներ անցկացնել Հայոց ցեղասպանության եւ հրեական ցեղասպանության միջեւ», այսպես է վերնագրված Ynet իսրայելական լրատվական գործակալության հաղորդագրությունը, որն անդրադարձել է Իսրայելի արտգործնախարարությանը հղած Հայաստանի արտգործնախարարության բողոքի նոտային՝ Հայոց ցեղասպանության մասին դեսպան Ռիվկա Կոհենի հայտարարության կապակցությամբ: Նոտայում, ինչպես տեղեկացրել է **«Ազգը»** (15 փետրվարի), նշվում է, որ Հայաստանն անընդունելի է համարում Հայոց ցեղասպանության իրողությունը հերքելու կամ նսեմացնելու ցանկացած փորձ եւ երբեք նպատակ չի ունեցել զուգահեռներ անցկացնելու Հայոց ցեղասպանության եւ հրեական Ողջակիզման միջեւ, համարելով, որ մարդկության հանդեպ գործած ցանկացած հանցագործություն «եզակի» է: Իսկ Ynet լրատվական գործակալությունը հաղորդում է, որ Հայաստանի արտգործնախարարությունը պարզաբանումներ է պահանջել Իսրայելի արտգործնախարարությունից, քանի որ Իսրայելի դեսպանը մերժել է լրագրողներին զուգահեռներ անցկացնել «Հայոց ցեղասպանության եւ հրեական ցեղասպանության միջեւ» (երկու դեպքում էլ օգտագործվել է եբրայերեն **շոա**-ցեղասպանություն բառը): Միաժամանակ նշվում է, որ Հայոց ցեղասպանությունը Իսրայելի կառավարության կողմից չճանաչելու հարցին դեսպանը պատասխանել է, որ հայերի հետ տեղի ունեցածը մեծ ողբերգություն էր, իսկ հրեաների հետ կատարվածը՝ ողջ ազգի բնաջնջում, եւ այս արտահայտությունը մեծ դժգոհություններ է առաջացրել Հայաստանում. «Կուսակցություններից մեկը պնդել է, որ դեսպանը մերժել է ընդունել հայերի genocide-ն, հետեւաբար Հայաստանի կառավարությունից պահանջել է վտարել Իսրայելի դեսպանին եւ նրան «persona non grata» հայտարարել: Այդ պատճառով էլ Երեւանի արտգործնախարարությունը դիմել է Երուսաղեմի արտգործնախարարությանը՝ պահանջելով պարզաբանումներ»:

Երեկ Իսրայելի արտգործնախարարությունը տվել է հետեւյալ պատասխանը. «Իբրեւ հրեաներ եւ իսրայելցիներ՝ մենք ցավում ենք հատկապես 1915-16 թթ. տեղի ունեցած սպանությունների եւ դժբախտությունների համար: Մենք հասկանում ենք երկու կողմերի զգացմունքների պոռթկումները, գիտենք, որ եղել են մեծ թվով զոհեր եւ տեղյակ ենք հայ ժողովրդի կրած մեծ տառապանքին: Այս թեմայի հետազոտությունը պահանջում է հասարակության լայն խավերի մասնակցությամբ մեծ քննարկում, պատմաբանների երկխոսություն, որոնք հիմնված կլինեն փաստերի եւ վկայությունների վրա»:

Ինչպես որ ակնկալում էինք, Իսրայելի արտգործնախարարությունն ընդգծել է, որ Հոլոքոստը եղել է ծրագրված եւ եզակի երեւույթ է մարդկության պատմության մեջ: «Իսրայելը ճանաչում է հայերի ողբերգությունը եւ հայ ժողովրդի սպանդը (եբր.՝ **տեւախ**), սակայն, այդուհանդերձ, պետք չէ այն համեմատել ցեղասպանության հետ, եւ դա բնավ էլ չի նվազեցնում ողբերգության մեծությունը», ասել է Իսրայելի արտգործնախարարությունը՝ միաժամանակ ընդգծելով Թուրքիայի հետ ունեցած ջերմ հարաբերությունները:

Կարծում ենք, որ Իսրայելի արտգործնախարարությունը խաղում է քաղաքական կեղտոտ խաղեր՝ մի կողմից շեշտելով այս հարցի իբր թե լայն քննարկման կարեւորությունը, մյուս կողմից սիրաշահելով Թուրքիային՝ մերժում ցեղասպանություն անվանելը:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

«Համատեղ լավագույն ջանք-2003»-ը Հայաստանում

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՆԱՏՕ-ի «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագրի շրջանակներում հունիսին Վրաստանում անցկացվելիք «Համատեղ լավագույն ջանք - 2002» խաղաղապահ զորավարժության նախապատրաստման եզրափակիչ համաժողովը սկսվեց փետրվարի 16-ին Երեւանում: Համաժողովին, որը աշխատանքները կավարտի փետրվարի 18-ին, մասնակցում են «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագրի անդամ 13 պետությունների զինվորականներ: Ադրբեջանի պատվիրակությունը, որը նախօրոք հայտնել էր իր մասնակցության մասին, չի ժամանել անհայտ պատճառներով:

Վրաստանում անցկացվելիք զորավարժությանը կմասնակցի ՀՀ պաշտպանության նախարարության 12-րդ խաղաղապահ գումարտակը, որը ներկայումս գտնվում է կազմավորման փուլում:

«Համատեղ լավագույն ջանք-2003» զորավարժությունը նախատեսված է անցկացնել Հայաստանում: Ինչպես լրագրողներին հայտնեց ՀՀ պաշտպանության նախարարության արտաքին վարչության պետ գեներալ-մայոր Միքայել Մելքոնյանը, Հայաստանում անցկացվելիք զորավարժությանը, որը ամբողջությամբ ֆինանսավորվելու է ՆԱՏՕ-ի կողմից, կմասնակցեն 16 երկրների, այդ թվում Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի զինվորականներ: Ըստ ՊՆ արտաքին վարչության պետի, զորավարժության նպատակներից մեկն էլ նույնիսկ հակամարտություններ եւ հակասություններ ունեցող կողմերին մի ընդհանուր նպատակի շուրջ միավորելն է:

Գեներալ-մայոր Միքայել Մելքոնյանը համոզմունք հայտնեց, որ ՆԱՏՕ-ի հետ հարաբերությունների սերտացումը չի խոչընդոտում Ռուսաստանի հետ Հայաստանի ռազմավարական գործընկերությանը:

Ո՞վ է սայլը դնում եզներից առաջ

Սկիզբը էջ 1

Իրականում, սակայն, երբեւէ նախագահը չի հայտարարել, թե հանրաքվեն պետք է զուգակցվի նախագահական ընտրություններին: Խնդիրն այն է, որ խոսելով զուգահեռման հնարավորության մասին, որպես տարբերակներ, շեշտվել են բոլոր երեք՝ տեղական ինքնակառավարման, խորհրդարանական եւ նախագահական ընտրությունները:

Ինչեւէ. հանրաքվեի նշանակման խնդիրն արդեն խորհրդարանում է: Երեկ հրավիրված ԱԺ հերթական եռօրյայի օրակարգում և՛ նախագահի բարեփոխումների նախագիծը, և՛ կուսակցությունների հեղինակած այլընտրանքային նախագիծը ներգրավված էին, այսինքն՝ հանրաքվեի խնդիրը մտնում է վճռական փուլ: Հենց այստեղ պարզ կդառնա՝ մե՞կ, թե՞ երկու նախագիծ կդրվի հանրաքվեի, եւ որ արդեն կարեւոր հարց է դարձել՝ հատկապես ե՞րբ: Առաջին հարցադրման կապակցությամբ հստակ կարելի է ասել, որ խորհրդարանում ազդեցիկ մեծամասնությունը, որն արտացոլված էր եւ իր ազդեցությունն ունեցավ ստեղծված ժամանակավոր հանձնաժողովում, կողմնորոշված է դեպի նախագահական տարբերակ եւ միաժամանակ մերժում է վեցյակի նախագիծը: Ըստ այս շրջանակներում գործող «Ժողպատգամավոր» խմբի ղեկավար Կարեն Կարապետյանի, այդ նախագիծն իրենց համար անընդունելի է, քանի որ. «ժամանակավրեպ է: Մինչդեռ որոշ զարգացվածության աստիճանում, իրավական գիտելիքների՝ ժողովրդի մեջ ամրապնդման դեպքում աստիճանաբար հնարավոր լինի ընդունել... Օրինակ, այդ նախագծով նախագահը դարձել է սիմվոլիկ օղակ: Նրա բոլոր գործողությունները կապված են միայն կառավարության գործունեությամբ: Մինչդեռ մենք կողմնակից ենք իշխանության բոլոր թեւերի հավասարակշռությամբ եւ նախագահի՝ գործադիր, օրենսդիր իշխանությունների հանդեպ որոշակի արբիտրի դեր ունենալուն»:

Որքան հասկանալի է մեծամասնության այս մոտեցումը, նույնքան տարօրինակ է, որ ԱԺ ժամանակավոր հանձնաժողովը, որն արդեն ավարտել է քննարկումները եւ պետք է եզրակացություն ներկայացներ նախագծերի վերաբերյալ, նման եզրակացություն այնուամենայնիվ չի ներկայացնում: Դա հնարավորություն է ստեղծում ընդդիմադիր բեւեռի համար իրավացիորեն պնդելու, թե նման ձեւով փորձ է արվում ձգձգելու հանրաքվեի նշանակման հարցը: Քանի որ երկու նախագծերի վերաբերյալ էլ հստակ մոտեցումը հանձնաժողովն արդեն որդեգրել է, նման ձգձգումներով անուղղակիորեն ԱԺ ղեկավարությունը եւ նույնը հանձնաժողովի մեծամասնությունն իրենք են հավելյալ շահարկումների առիթներ տալիս: Սակայն այդ մեծամասնության ջահակիր, «Հանրապետական» կուսակցության անդամ եւ հանձնաժողովի նախագահ Տիգրան Թորոսյանի կարծիքով՝ «Այս հանձնաժողովի աշխատանքները չեն սահմանափակվում միայն նախնական եզրակացությամբ: Որովհետեւ քննարկումների ողջ ընթացքում մենք պետք է առաջարկությունները հավաքենք եւ աշխատենք դրանց վրա: Սկզբունքորեն անհեթեթ է, որ հանձնաժողովն այսօր ներկայացնի ամփոփ ինչ-որ եզրակացություն: Դա կարվի միայն նախագծերի քննարկումների տրամաբանական ավարտին: Այլ բան պահանջել՝ նշանակում է սայլը դնել եզներից առաջ»:

Փորձելով պատասխանել ընդդիմախոսների շահարկումներին՝ «Ժողպատգամավոր» խմբի ղեկավարը գտնում է, որ բնական է նախագահի հայտարարությունը հանրաքվեն ընտրություններին զուգակցելու մասին: «Քանզի վտանգ կա, որ անհրաժեշտ ձայներ որեւէ նախագիծ չի հավաքի: Ռեսուրսներն այդքան մեծ չեն, ես առավել կողմնակից եմ հանրաքվեի նշանակմանը ԱԺ ընտրությունների ժամանակ: Դա ունի իր երկրորդ կողմը: Սահմանադրությունը չպետք է շահարկել ընտրությունների ֆոնի վրա: Իսկ նման ակցիաները, ինչպես շահարկումներն են, ստվեր են ձգում հանրաքվեի վրա եւ խոչընդոտող ֆունկցիա են կատարում»:

Այս երկրորդ խնդիրը, որին պետք է խորհրդարանը լուծում տա, ԱԺ-ում դեռեւս լուրջ վերաբերմունքի չի արժանանում: Տիգրան Թորոսյանի խոսքերով. «Մենք չենք քննարկել այդ հարցը, բայց սկզբունքորեն պետք է նպատակը հստակ լինի, այն է՝ նախագիծը, որը պետք է դրվի հանրաքվեի, լավ ծանոթ լինի հանրությանը: Եթե դա լինի, կարելի է քննարկել, թե որ ժամանակն է ավելի ճիշտ»:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ՝
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս՝ 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Ընթացիկ

Զգալի ընդմիջումից հետո երեկ վերսկսվեց «Առագաստ» սրճարանում տեղի ունեցած սպանության գործով դատավարությունը: Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանում ընթացող այս դատավարությունը փետրվարի 1-ին ընդմիջվեց տուժողի իրավահաջորդ Անդրանիկ Պողոսյանի եւ նրա փաստաբան Ռուբեն Սահակյանի խնդրանքով: Վերջիններս, անբավարար ու անարդյու-

կայն վերջիններս հայտարարեցին, թե իրենց որոնումներն անարդյունք են անցել: Նրանց պատճառաբանությունները, բնականաբար, հավաս չներշնչեցին, եւ Ռուբեն Սահակյանը դատարանում առաջարկեց գործել մրցակցության սկզբունքով՝ ում կհաջողվի ավելի արագ հայտնաբերել պրն Նյուտոնին: Նա տեղեկացրեց, որ վերոհիշյալ քաղաքացու երեւանյան հասցեն ու հեռախոսահամարներն էլ հայտնի են:

ֆան Նյուտոնը նամակ է ուղարկել Հայաստանում Մեծ Բրիտանիայի դեսպանատան հասցեով: Նամակում նա շարադրել է այդ տխրահռչակ օրը «Առագաստ» սրճարանում իր տեսած իրադարձությունները: Փաստաբան Ռ. Սահակյանը դատարանից խնդրեց եւս 3 օրով ընդմիջել դատական նիստը, որպեսզի ինքն ու տուժողի իրավահաջորդը հասցնեն ստանալ, թարգմանության տալ ու ընթերցել նամակը՝ այնուհետեւ հանդես

Այլեւս Հայաստանում չէ Ստեֆան Նյուտոնը, սակայն այստեղ է նրա գրավոր վկայությունը

Որն այսօր կներկայացվի դատավարության մասնակիցներին

նավետ համարելով իրավապահ մարմինների գործողությունները՝ Մեծ Բրիտանիայի քաղաքացի Ստեֆան Նյուտոնին հայտնաբերելու եւ որպես գործով անցնող վկա դատարան բերման ենթարկվելու ուղղությամբ, խնդրել էին մինչեւ փետրվարի 18-ն իրենց ժամանակ տրամադրել, որպեսզի սեփական ուժերով հայտնաբերեն վերոհիշյալ օտարերկրացուն: Ստեֆան Նյուտոնը, որն այս սպանության անմիջական ականատեսն է եղել՝ ինչպես հավաստիացնում են գործով դատակոչված բազմաթիվ վկաները, Հայաստանում Tacis-ի ներկայացուցիչն է: Պողոս Պողոսյանի սպանության օրը նա եղել է «Առագաստում», տեսել է, թե անհայտ անձինք ինչպես են զուգարան քարշ տալիս տուժածին, առաջինն է ազմուկ բարձրացրել տեղի ունեցածի կապակցությամբ: Սակայն նա որպես վկա դատակոչված չէր: Թեպետ իրավապահների համար առանձնակի դժվարություն չէր կարող ներկայացնել նրան հայտնաբերելն ու դատարան հրավիրելը, սա-

Այս ամենը դատարանում ասվեց փետրվարի 1-ին: Իսկ փետրվարի 2-ին Ստեֆան Նյուտոնն արդեն Հայաստանում չէր. նա բարեհաջող վերադարձել էր հայրենիք: Եվ նույնիսկ հասցրել էր հարցազրույց տալ թերթերից մեկին՝ Նախագահի թիկնապահների համար ամենաանպատշաճ գույներով ներկայացնելով «Առագաստում» տեղի ունեցածը: Հարց է ծագում, ավելի նպատակահարմար չէ՞ր լինի, որ նա Հայաստանում խոսեր, առաջինն այստեղ եւ ոչ թե արտասահմանում ներկայացներ իր վկայությունը:

Տուժողի իրավահաջորդ Անդրանիկ Պողոսյանը երեկ հանդես եկավ հայտարարությամբ՝ մեղադրելով բոլոր նրանց, ովքեր ուղղակի կամ անուղղակի նպաստել են Ստեֆան Նյուտոնի այդքան անժամանակ Հայաստանից հեռանալուն: Փաստաբան Ռուբեն Սահակյանն էլ իր հերթին հավելեց, որ ինքը մի իրավապաշտպան կազմակերպության ներկայացուցչի հետ ունեցած հեռախոսազրույցից տեղեկացել է, թե Ստե-

գալով նամակում շարադրվածի վերաբերյալ իրենց դիրքորոշմամբ: Նա ավելացրեց, որ ինքն առայժմ անտեղյակ է՝ նամակում շարադրված փաստերն ամբողջովին համապատասխանո՞ւմ են «Առավոտի» շաբաթ օրվա համարում տպագրված Ստեֆան Նյուտոնի գրավոր վկայությանը, թե՞ ոչ: «Շուտով այս ամենը պարզ կդառնա», ամփոփեց նա:

Ամբաստանյալ Աղամալ Հարությունյանի պաշտպանը դեմ էր Ռ. Սահակյանի միջնորդությունը բավարարելուն, քանի որ, ըստ նրա, «առանց այդ էլ ձեր պատճառով դատավարությունը ձգձգվեց 18 օրով, հիմա գումարենք ե՞ւս 3 օր...»: Դատավորը որոշեց «չնեղացնել» կողմերից եւ ոչ մեկին: Միջնորդությունը բավարարվեց մասնակիորեն. դատավարությունը կշարունակվի վաղը, ժ. 3-ին, իսկ մինչ այդ տուժողի իրավահաջորդն ու նրա փաստաբանը պիտի հասցնեն «վերծանել» օտարազգի ականատեսի գրավոր վկայությունը:

ՆՈՒՐԻՑԱ ԲԱԲԱՅԱՆ

«Տիգրան արքան» շահել էր «Գրան պրի»

«Նաիրի» կինոթատրոնի բացման հաջորդ օրն այստեղ կայացավ առաջին շնորհանդեսը, որը նվիրված էր այս տարի Մոսկվայում՝ «Պրոդէքսպո-2002» միջազգային տոնավաճառցուցահանդեսում «Գրեյթ-վելլի» ընկերության արտադրանքի «Գրան պրի» մրցանակին արժանանալուն: Միջոցառմանը մասնակցում էին նախարարներ, գործարարներ, բազմաթիվ այլ հյուրեր:

Ներկայացված «Գրեյթ վելլի», «Կարս», «Գավառ» եւ մի շարք այլ կոնյակները վերջին տարիների ընթացքում բազմաթիվ մրցանակներ են շահել, սակայն առավել մեծ հաջողություն ունեցել է «Տիգրան արքա» 30-ամյա հնության կոնյակը, որի վերջին մրցանակն էլ հենց Մոսկվայում շահած «Գրան պրին» էր:

Լրագրողների հետ զրույցի ժամանակ «Գրեյթ վելլիի» նախագահ Տիգրան Արզաքանցյանը հայտնեց, որ ընկերության կոնյակներն արտադրվում են 6 ձեռնարկություններում եւ արտահանվում աշխարհի բազմաթիվ երկրներ: Շուտով ընկերությունը ձեռք կբերի 2000 հա տարածությամբ հողամաս, որտեղ կաճեցվեն խաղողի անհրաժեշտ տեսակները: Ինչ վերաբե-

րում է երեւանի կոնյակի գործարանի հետ «Արարատ» անվան հետ կապված վեճին, ի պատասխան մեր հարցի, Տիգրան Արզաքանցյանն այդ վեճը սպառված համարեց, նշելով, որ «Գրեյթ Արարատի» փոխարեն այժմ արտադրվող կոնյակները կրում են «Գրեյթ վելլի» անվանումը: Այդուհանդերձ, նա չբացառեց «Պեռնո Ռիկարի» նոր պահանջների հավանականությունը, ինչը կարող է սուբյեկտիվ խոչընդոտներ հարուցել իր գլխավորած ընկերության համար:

Ա. Մ.

Հիմնականը «Հայաստանի զարգացման ուղեցույցի» ստեղծումն է

«Հայաստանի զարգացումն ինտերնետի միջոցով» ծրագիրը Համաշխարհային բանկի «Միջազգային զարգացումն ինտերնետի միջոցով» նախաձեռնության բաղկացուցիչ մասն է եւ արդեն մի քանի ամիս իրականացվում է Հայաստանում: Նպատակն է ինտերնետի միջոցով նպաստել երկրի տնտեսական զարգացմանը եւ աղքատության նվազեցմանը: ՀԲ այս նախաձեռնությունը, բացի Հայաստանից, իրականացվում է աշխարհի ավելի քան 30 երկրներում եւ նպատակ ունի ապագայում ընդգրկել ավելի քան 100 երկիր: Հայաստանին վերաբերող ծրագրի ֆինանսավորումը իրականացվել է ճապոնական դրամաշնորհի Հայաստանի կառավարության մասնաբաժնից, որը կազմել է շուրջ 30 հազար դոլար:

Հիմնականը, որ կատարվել է անցած 6 ամիսների ընթացքում, «Հայաստանի զարգացման ուղեցույց» ինտերնետային էջի ստեղծումն է: Այն բաղկացած է երկու հիմնական ցուցակներից: Այցելուների թիվն այս ընթացքում կազմել է 15 հազար: Այսինքն՝ միջին օրական ցուցանիշը եղել է 83-ը: Ծրագրի շրջանակներում տեղեկատվական կապ է հաստատվել 300-ից ավելի կազմակերպությունների եւ գործակալությունների հետ: Մասնավորապես ռազմավարական գործընկերների համագործակցությամբ ստեղծվել է «էլեկտրոնային Հայաստան» հիմնադրամը: Հիմնադրամի ստեղծման առաջարկն արժանացել է «Հայաստանի զարգացումն ինտերնետի միջոցով» ծրագրի իրականացման պատասխանատու Զարգացման հայկական գործակալության հավանությանը: Ներկայումս հիմնադրամը ծրագրի արդյունքների պահպանմանն ու զարգացմանն անհրաժեշտ այլ աղբյուրներ գտնելու ուղիներ է որոնում: Մասնավորապես հույս է ներկայացվել Հայաստանում ԱՄՆ դեսպանատան հայտարարած դրամաշնորհի մրցույթին մասնակցելու համար: Միաժամանակ ակնկալվում է նաեւ Հայաստանի կառավարության աջակցությունն այս հարցում:

Ա. Մ.

ԴԱՏԱՐԱՆ

«Գոլոս Արմենիի» եւ «Երկիր»՝ սկզբունքայի՞ն «ոչ», թե՞...

«Էյչ-Էս-Բի-Սի բանկ Հայաստանը» պահանջում է հերքում

«Թառումյան» հայկական տարատեսակների հեղինակ Ռուբեն Հակոբյանը 2001 թ.-ի հոկտեմբերի 22-ին հայց է ներկայացրել ընդդեմ «էյչ-էս-Բի-Սի բանկ Հայաստան» ՓԲԸ-ի՝ իր հեղինակային իրավունքի խախտման հետեւանքով կրած վնասներն ու բաց թողնված օգուտները փոխհատուցելու պահանջով (այդ տառատեսակները, ըստ հեղինակի, առանց համապատասխան պայմանագրի օգտագործվել են բանկի գովազդային վահանակներում եւ բրոշյուրներում):

Բանկը հայցապահանջը չի ընդունել, պատճառաբանելով, որ մասնագիտացված կազմակերպություններից պայմանագրերով պատվիրված գովազդի համար բանկը պարտավորություններ չի կրում, անգամ եթե այդ գովազդը պատրաստվել է որեւէ մեկի իրավունքների խախտմամբ: Նշված հայցը տեղափոխվել է ՀՀ տնտեսական դատարան, այնուհետեւ հայցվորը հայցը չի պնդել եւ խնդրել է վերադարձնել հայցադիմումը:

Երեկ ՀՀ տնտեսական դատարանում շարունակվող նիստը վերաբերում էր «էյչ-էս-Բի-Սի բանկ Հայաստան» ՓԲԸ-ի դիմումին ընդդեմ «Երկիր» խմբագրության եւ «Գոլոս» ՍՊԸ-ների, որոնք, ըստ բանկի, վերը նշված գործի առնչությամբ հրապարակել են կեղծ կամ չստուգված լրատվություն: Բանկը 2001 թ.-ի նոյեմբերի 2-ին դիմել է «Գոլոս Արմենիի» եւ «Երկիր» թերթերին՝ հերքում հրապարակելու առաջարկով, բայց պատասխան չի ստացել: Հարցի լուծման համար բանկը դիմել է դատարան, ընդ որում, «Երկիր» եւ «Գոլոս Արմենիի» թերթերի խմբագրություններից պահանջելով ոչ միայն հերքման եւ պատասխանի հրապարակում, այլեւ պատճառած վնասի փոխհատուցում:

Մինչ երեկ հետաձգված նիստը շարունակվեց պատասխանող կողմի ներկայացուցիչ Զարուհի Դանիելյանի միջնորդությամբ, որով նա միջնորդեց, ըստ իրեն, գործով անպատշաճ պատասխանողներին փոխարինել պատշաճ պատասխանողով, քանի որ «Երկիր» եւ «Գոլոս Արմենիի» թերթերում տպված տեղեկատվությունը վերցվել է «Նոյյան տապան» լրատվական վերլուծական գործակալության խմբագրությունից:

Բանկի ներկայացուցիչ Հայկ Հարությունյանն առարկեց միջնորդությունը, հիմնավորելով, որ գործի այս փուլում հնարավոր չէ համաձայնել պատասխանողների փոխարինմանը, քանի որ դատարանին անհրաժեշտ է պարզել եւ գնահատական տալ բազմաթիվ հարցերի՝ նախքան պատասխանողի պատշաճությունը որոշելը:

Դատարանը մերժեց միջնորդությունն այն պատճառաբանությամբ, որ միջնորդության մեջ բերված պատճառաբանությունները վերաբերում են պատասխանողների դեմ ներկայացված հայցի հիմնավորվածությանը, եւ ոչ ներկա քննարկման նյութին:

Զ. Դանիելյանի նոր միջնորդությունը (ներգրավել «Նոյյան տապան» լրատվական վերլուծական խմբագրությանը պատասխանողի կողմից որպես 3-րդ անձ) բավարարվեց:

Այսպիսով էլ նիստը հետաձգվեց մինչեւ փետրվարի 21-ը: Ի դեպ, «էյչ-էս-Բի-Սի բանկ Հայաստան» ՓԲԸ-ի դեմ ներկայացված հայցադիմումի բովանդակության մասին, ըստ բանկի, իրականությանը չհամապատասխանող, խեղաթյուրված տեղեկություններ էր պարունակում նաեւ «Նոյյան տապան հայլայթս» անգլերեն թերթի հրապարակումներից մեկը, որի կապակցությամբ նույն թերթն արդեն տպագրել է բանկի առաջարկած հերքումը:

Մեր կարծիքով, «Երկիր» եւ «Գոլոս Արմենիի» թերթերը կարող էին «Նոյյան տապանից» վերցնել եւ տպել հերքումը, խուսափելով ստեղծված ավելորդ անախորժությունից:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հրապարակվում են Էդիկ Գրիգորյանի ցուցմունքները

«Հոկտեմբերի 27»-ի գործով դատավարությունը վերստին ամենաանհետաքրքիր փուլում է. հրապարակվում են ամբաստանյալ Էդիկ Գրիգորյանի ցուցմունքները: Ուրբաթ օրն սկսված այդ փուլը կտեւի մի քանի դատական նիստ: Երեկվա դատական նիստի սկզբում Նաիրի Հունանյանը հանդես է եկել հերթական հայտարարությամբ, որի բովանդակությունը մոտավորապես համապատասխանել է ՀՀ նախագահին ուղղված նրա բաց նամակի տեքստին՝ «Հայկական ժամանակ» օրաթերթում տպագրված: Հայտարարության՝ առանձնապես որեւէ նորություն չպարունակելու պատճառով էր երեւի, որ դատավարությունն արագորեն վերադարձել է սովորական ընթացքին. շարունակվել է ցուցմունքների հրապարակումը:

Ա. Բ.

ԼՂՀ

Բացահայտվել են նախկին միլիտեսի դեմ մահափորձ կատարողները

ԼՂՀ իրավապահ մարմինների ձեռնարկած օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների շնորհիվ բացահայտվել է Մարդակերտի շրջանի ներքին գործերի բաժնի նախկին պետ Արկադի Շիրինյանի (Խոլոսով) եւ վերջինիս վարորդ Սմբատ Առաքելյանի դեմ մահափորձը:

Ըստ նախաքննական տվյալների, 1998 թ. օգոստոսի 31-ի առավոտյան, վերջիններս Կոճողոտ-Դրմբոն ճանապարհահատվածի «Դրանանց մոտ» կոչվող տեղամասում անհայտ անձանց կողմից ենթարկվել էին գնդակոծության: Ա. Շիրինյանը ստացել էր ավելի քան 10 հրազենային վնասվածք: Չէր տուժել նրա վարորդը, որին էլ հաջողվել էր գնդակոծությունից վնասված ջիպով դեպքի վայրից հանել իր պետին: Ծանր վիրավորված Ա. Շիրինյանի կյանքը հիվանդանոցում փրկել էին բժիշկները:

Քննությամբ պարզվել է, որ մահափորձը կատարել են նույն շրջանի Կոճողոտ գյուղի բնակիչներ Համբարձում Աղամյանը (ծնված 1966 թ.) եւ Իսակ Հայրիյանը (ծնված 1968 թ.): Վերջինս ներկայումս գտնվում է Ռուսաստանի Դաշնությունում, որտեղ կալանավայրերից մեկում պատիժ է կրում այլ հանցագործության համար: Իսկ Համբարձում Աղամյանը կալանավորված է եւ պահվում է Ստեփանակերտի քննչական մեկուսարանում: Նրան մեղադրանք է առաջադրվել երկու անձանց դիտավորյալ սպանության փորձի եւ ապօրինի զինապահության հատկանիշներով:

Կալանավորվել են նաեւ հանցագործությանն օժանդակողներն ու թաքցնողները՝ 4 հոգի, որոնց անունները առայժմ չեն նշվում:

Առգրավվել են իրեղեն ապացույց համարվող 2 ինքնաձիգներ՝ փամփուշտներով: Նշանակվել է փորձաքննություն:

Հարուցված քրեական գործի նախաքննությունը վարում է ԼՂՀ դատախազության քննչական բաժինը:

Կ. ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

Պետականամետություն

Սկիզբը էջ 1

Ինչ վերաբերում է միտել բառին, նրա նշանակությունը պարզ է՝ ձգտել, նպատակ հետապնդել, բարձրանալ, ինչպես նաեւ մտածել, միտք անել, մտորել։ Այսինքն՝ պետականամետություն հասկացողությունը թե լեզվաբանական եւ թե բովանդակային իմաստով նույնն է՝ մտածել (մտորել), ձգտել պետության զարգացման (բարձրացման) առաջին իսկ օրվանից։

Պետականամետությունը Ռամկավար Ազատական կուսակցության բնորոշ գործելակերպ է կազմակերպության ստեղծման առաջին իսկ օրվանից։ Հայաստանի առաջին Հանրապետության տարիներին Արեւելահայաստանում գործելով Հայ ժողովրդական կուսակցություն անվամբ, ռամկավարներն ունեին լուրջ տարաձայնություններ երկրի դաշնակցական ղեկավարության հետ։ Այդ պատճառով 1919 թվականին դուրս գալով կառավարության կազմից եւ իր քույր կազմակերպությունների միջոցով գործելով սփյուռքի պայմաններում, այնուամենայնիվ, կուսակցությունը գործուն միջոցներ է ձեռնարկում առաջին Հանրապետության բանակի համար սպառազինման հայթայթման ուղղությամբ։ Նպատակը որոշակի էր՝ հնարավորինս նպաստել հայոց պետության կարեւորագույն ինստիտուտներից մեկի՝ բանակի հզորացմանը։

Հայտնի է, ավանդական կուսակցությունների մեջ միակ ոչ սոցիալիստականը Ռամկավար Ազատականն է։ Հանդիսանալով համայնավար գաղափարախոսության հակադիր բեւեռում գտնվող տնտեսական եւ քաղաքական տեսության քարոզիչը հայ իրականության մեջ, Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը, այնուամենայնիվ, որոշակի հարաբերություններ էր պահպանում Խորհրդային Հայաստանի հետ։ 1947 թվականին Փարիզում տեղի ունեցած Ռամկավար Ազատական կուսակցության VIII պատգամավորական ժողովի ընդունած հայտարարության «Մեր ընկերային դավանանքը» բաժնում արձանագրելով գաղափարախոսական հակասությունները խորհրդային վարչակարգի հետ, նշվում էր «սակայն անիկա պատճառ մը չէ, որ Ռամկավար Ազատականը կորսնցնե իր իրատեսությունը եւ պայքարի ելլե բոլոր անոնց դեմ, որոնք կը դավանին ընկերային, տնտեսական եւ քաղաքական տարբեր վարդապետություններ»։ Կուսակցությունը ելնում էր իրականությունից՝ Հայաստանում է կենտրոնացված ազգի ճնշող մասը։ Հայաստանում եւ միմիայն Հայաստանում է հնարավոր իրականացնել հայ ժողովրդի ազգահավաքը, որակապես զարգացնել ազգային մշակույթը, գիտությունը, դպրոցը, եկեղեցին։ Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի ավարտից հետո, 40-ականների երկրորդ կեսին, Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը դեպի Հայաստան ներգաղթի կարեւորագույն կազմակերպիչներից էր։ Տարիների ընթացքում, հայտնի պատճառներով, շատերը նրանցից, ովքեր վերադարձան հայրենիք, հետ գնացին, սակայն ներգաղթի մեծագույն նշանակությունը ազգային զարգացման առումով շարունակում է մնալ անցյալ դարի մեր կարեւորագույն ձեռքբերումներից մեկը։ Առաջինը, նորագույն պատմության մեջ հնարավոր դարձավ իրականացնել հայերի զանգվածային վերադարձը հայրենիք։ Փորձը ցույց տվեց, որ անգամ հարաբերականորեն բարվոք տնտեսական պայմանների եւ ներքին կայունության պարագայում ներգաղթը հնարավոր է։ Եվ այդ հետեւությունը գործնականում կարեւոր է ելնելով այսօրվա իրողությունից։ Երկրորդը, տասնյակ հազարավոր սփյուռքահայերի մասնակցությունը Հայաստանի տնտեսական, մշակութային, գիտական կյանքի զարգացմանը նոր, դրական շունչ հաղորդեց երկրին, անգամ լրջորեն անդրադարձավ կենցաղին։ Երրորդը, ներգաղթը նպաստեց հայրենիք-սփյուռք հարաբերությունների նոր որակին։ Ռամկավար Ազատական կուսակցության կողմից ներգաղթի կազմակերպումը հանդիսացավ պետականամետության կարեւորագույն դրսեւորումներից մեկը։ Ոմանք այսօր էլ փորձում են կուսակցության հարաբերությունները Խորհրդային Հայաստանի հետ ներկայացնել աղավաղված, կատարելով միանգամայն սխալ հետեւություններ։ Իրականում, սառը պատերազմի տարիներին, «միշտ հայրենիքի հետ, անկախ այն հանգամանքից, թե ով է օրվա իշխանությունը» նշանաբանով առաջնորդվելը նշանակում էր սփյուռքի ռամկավարների համար հետապնդումներ, անհիմն մեղադրանքներ եւ որակավորումներ, որպես խորհրդային գործակալների։ Կուսակցությունը հանդես բերելով անհրաժեշտ սկզբունքայնություն, հավասարիմ մնալով ազատական գաղափարախոսությանը, հետապնդելով Հայ դատը, իրականացնում էր ավանդական պետականամետ կեցվածքը։

Հայաստանի երրորդ Հանրապետության տարիներին, տեսնելով տերպետրոսյանական վարչակարգի կողմից ժողովրդավարության կարեւորագույն սկզբունքների (մասնավորապես ընտրական համակարգի) ոտնահարումը, տնտեսության մեջ մենաշնորհների հաստատումը, իրական շուկայական հարաբերություններին եւ ազատականության սկզբունքներին խորթ իրողությունների արմատավորումը, ռամկավարները որդեգրում են կառուցողական ընդդիմության դիրքորոշումը։ 1995 թվականին չստորագրելով ՀՀՇ, Հանրապետական եւ արբանյակ մի շարք այլ կազմակերպությունների հայտարարությունը, որով դրական էր գնահատվում դաշնակցության գործունեության անօրինական կասեցումը, ՌԱԿ-ը մաս չի կազմում «Հանրապետություն» միավորմանը, որը, համաձայն Տեր-Պետրոսյանի հայտարարության, պետք է հանդիսանար խորհրդարանական մեծամասնություն։ Սակայն, 1995 թվականի խորհրդարանական ընտրություններից հետո, 1996 թվականին որպես նախագահական թեկնածու ռամկավարների կողմից պաշտպանվում է Տեր-Պետրոսյանի թեկնածությունը։ Ինչո՞վ էր պայմանավորված այդ քայլը, որն այսօր էլ փորձում են շահարկել ռեւանշիստականների լրատվամիջոցները։ Խորհրդարանական ընտրություններում հաջողության ակնկալիքո՞վ։ Չէր կարող։ Վերջիններս ավարտվել էին։ ՌԱԿ VI (արտահերթ) Պատգամավորական ժողովի որոշման մեջ ասվում էր, որ կուսակցությունը պաշտպանում է (ի դեպ, չի առաջադրում) Տեր-Պետրոսյանի թեկնածությունը «Վերահաստատելով տնտեսական եւ ընկերային, ինչպես նաեւ քաղաքական ասպարեզում առկա հոռի բարքերը ու բացթողումները, մանավանդ կաշառակերությունը քննադատելու եւ ի հարկին կառուցողական ընդդիմության դիրքերից հանդես գալու իր իրավունքը...», ինչպես նաեւ «հավատարիմ մնալով հայրենիքի, պետականության ու ժողովրդի գերագույն շահերը գերիվեր նկատելու եւ պաշտպանելու իր առաքելությանը...»։ Կուսակցության դիրքորոշումը, չնայած ավելի քան անշահեկան էր կազմակերպության համար այդ ժամանակաշրջանում, սակայն պետականամետության ակնհայտ դրսեւորում էր։ Երկիրը գտնվում էր ընտրության առջեւ՝ ընտրելու երկու ՀՀՇ-ականից մեկին՝ այդ շրջանի նախագահին, կամ առաջին վարչապետին, որը դարձել էր արմատական ընդդիմության գլխավոր պարագլուխը։ Պետության գերագույն շահը, կայունության պահպանման անհրաժեշտությունը, միանշանակ վկայում էին հօգուտ առաջին թեկնածուի։

1998 թվականի արտահերթ նախագահական ընտրությունների արդյունքում երկրի ղեկավարումը ստանձնած Ռոբերտ Քոչարյանի կողմից իրականացվող քաղաքականությունը բխում է ռամկավար ազատական գաղափարախոսության, պետականամետության հիմնադրույթներից։ Գործող նախագահը երկրի ներքին զարգացման բոլոր ոլորտներից առանձնացնում է տնտեսական քաղաքականությունը (նախկինում ամենաբարձր մակարդակով հայտարարում էին, որ տնտեսության խնդիրներով անմիջականորեն զբաղվելու անհրաժեշտություն չկա), որի իրականացման երաշխիք դիտարկվում է կայունության պահպանումը եւ զարգացումը։ Նշված մոտեցումը պետականամետության ցայտուն դրսեւորում է հանդիսանում։

Պետականամետությունը եւ իշխանությունը

Տեսակետը, թե որեւէ իշխանություն անպայման պետականամետ է, չի համապատասխանում իրականությանը։ Նախ եւ առաջ իշխանությունը, որպես այդպիսին, շատ տարածական է, երկրորդը՝ պետությունը եւ իշխանությունը տարբեր հասկացողություններ են։

Պետականամետությունը նախ եւ առաջ ենթադրում է պետական մտածելակերպ։ Հասարակության կենսունակությունը պայմանավորված է նաեւ այն հանգամանքով, թե ինչքան է պետական մտածելակերպ կրող մարդկանց տեսակարար կշիռը։ Իհարկե, առաջնահերթ կարեւորվում է պետական մտածելակերպի դրսեւորումը իշխանություն կրողների կողմից։ Նրանք ուղղակիորեն պատասխանատու են հասարակական զարգացման տարբեր ոլորտների համար։

Երրորդ Հանրապետության հռչակումը պայմանավորեց տնտեսական եւ քաղաքական նոր իրողությունների հաստատման գործընթացը։ Սակայն անգամ տասը տարի անց, մեր պետական մեքենան, մասնավորապես կառավարության կառուցվածքը կրում են նախորդ համակարգի ուղղակի ազդեցությունը։ Եթե պլանային տնտեսության եւ արտադրության մասնավոր սեփականության բացակայության պայմաններում ինչ-որ չափով կարելի էր բացատրություն գտնել փոքր երկրում մեծաքիվ նախարարությունների, տարաբնույթ գերատեսչությունների եւ այնտեղ ծառայողների անհրաժեշտությանը, ապա ներկայումս այս ամենը խանգարող հանգամանք է իրական շուկայական հարաբերությունների զարգացման համար։

Վերջերս Ազգային ժողովի կողմից ընդունված «Պետական ծառայողի մասին» օրենքը դրական երեւույթ է։ Այն հստակեցնում է պետական ծառայողի դերը հասարակական կյանքում, դարձնում նրան անկախ քաղաքական կոնյունկտուրայից։ Սակայն այլ հարց է, թե ինչքանով են այդ միտումները նպաստում պետական ծառայողների մոտ պետական մտածելակերպի ձեւավորմանը։ Դրական է, որ մոտ ապագայում նախարարությունների եւ գերատեսչությունների աշխատակիցները կհանձնեն քննություններ, կկիրառեն անհրաժեշտ մասնագիտական եւ գրասենյակային աշխատանքի գիտելիքներին եւ ունակություններին։ Բայց կարո՞ղ են նրանք հետագայում իրենց գործունեության ընթացքում քննություն բռնել պետականամետությունից։ Մեծագույն հարց է։ Հարց, քանզի նման քննություն անհնար է կազմակերպել։ Պետականամետությունը հասկացողություն է, գաղափարախոսություն, գործելակերպ, ավանդույթ։ Պետական մտածողության, կամ ավելի պարզ՝ տարրական արժանապատվության բացակայության արդյունք է, երբ մեր անկախ հանրապետության դիվանագետները, որոշ դեպքում անգամ դեսպանները, իրենց պաշտոնական առաքելության ավարտից հետո մնում են այն երկրում, ուր մինչ այդ ներկայացնում էին Հայաստանի Հանրապետության շահերը։ Այդ փաստից կարելի է դատել, թե ինչպես էին նրանք ներկայացնում մեր երկիրը։ Վերջին տասնամյակում պաշտոնավարած բազմաթիվ նախարարներ եւ պատասխանատուներ նույնպես այժմ ապրում են Հայաստանից դուրս։

Երրորդ հանրապետության հռչակումից հետո մենք, բնականաբար, հրաժարվեցինք կադրային քաղաքականության խորհրդային զավեշտական «անկետային» մոտեցումից, փոխարենը թույլատրելով բացարձակ սանձարձակություն պետական իշխանության տարբեր ոլորտների ձեւավորման գործում։ Այդ պատճառով ոչ հեռու անցյալի որոշ «քրեական հանցագործները» դարձան «քաղաքական վստահելիներ», իսկ գավառամիտ, գրական փորձեր կատարած գեղջուկը՝ «ամենազոր նախարար»։ Դժվար է պատկերացնել, որ ժողովրդավարության ավանդույթներ ունեցող որեւէ երկրում նշանակված արտակարգ եւ լիազոր դեսպանը նշանավոր է իր հարբեցողությամբ, վերադառնում է ամուսնացած օտար պետության քաղաքացու հետ եւ ստանձնում ողջ համակարգի ղեկավարությունը։ Մեզանում ամեն ինչ կարելի էր։ Իրավիճակը հաղթահարված չէ նաեւ այսօր։ Ավելին, որոշ բացասական միտումներ կարող են զարգացում ապրել հետագայում։ Կան նախապայմանները, որ Հայաստանում առաջանում եւ աշխուժանում է ապագաղափարախոսական կոսմոպոլիտ ծառայողների մի խավ, որը նվիրված է ոչ թե հայրենիքի եւ պետականության սկզբունքներին, այլ միայն սեփական պաշտոնական առաջխաղացմանը, անձնական նյութական բարեկեցության ապահովման սկզբունքներին՝ հարմար առիթի դեպքում պատրաստ լինելով լքել Հայաստանը։

Պետականամետության գաղափարով անհրաժեշտ է դաստիարակել։ Ի դեպ, ոչ միայն ուսումնական հաստատություններում, այլեւ հասարակական-քաղաքական կազմակերպությունների միջոցով։ Եթե քաղաքական կուսակցությունը դավանում է ազգային գաղափարախոսությունը, ընդունում է ազգային արժեքները, ապա մեծագույն հնարավորություններ եւ պարտականություններ ունի պետականամետության սկզբունքների իրականացման եւ այդ սկզբունքներով դաստիարակության ուղղությամբ։ Հասարակության համար նույնքան բացասական կլինի, եթե ապակուսակցականացումը տարածվի գործադիր իշխանության մարմինների միջին եւ ստորին օղակների ձեւավորման գործում (բացառությամբ բանակը եւ իրավապահ մարմինները), որքան՝ արգելումը կուսակցական պատկանելություն չունեցող քաղաքացիների Ազգային ժողով եւ գործադիր իշխանության վերնախավ մուտքի արգելումը։ Բացարձակ սահմանափակումները ընդունելի չեն։

Պետության խորհրդանշանները ավելի հաճախ գործածում են իշխանությունները։ Կարծում ենք, որ անհրաժեշտ է պետական դրոշը, զինանշանը, օրհներգը դառնան ավելի տարածական եւ հասարակական մեծ հնչողություն ձեռք բերեն։ Ի դեպ, օրհներգի մասին։ Առաջին հանրապետության շրջանում գործածվող, իտալական ծագումնաբանությամբ մեղեդին, անշուշտ, ավելի համահունչ էր «Թշվառ, անտեր...» չափածո տեքստին։ Այժմ անհրաժեշտ է ընդունել նոր օրհներգ։ Սահմանադրության նոր խմբագրման կապակցությամբ նախատեսվող հանրաքվեն կարող է անհրաժեշտ փոփոխություն կատարել նաեւ այդ հարցում։ Պետության օրհներգի երաժշտությունը պետք է հպարտության եւ արժանապատվության զգացմունքներ առաջացնի եւ ոչ թե այս կամ այն չափով ասոցիացվի նախկին տեքստի հետ։ Անպայման չէ, որ մենք այդ հարցում ամբողջովին ընդունենք Ռուսաստանի Դաշնության օրինակը, որն ընդունեց Խորհրդային Միության օրհներգը (մեր պարագայում՝ Խորհրդային Հայաստանի)։ Բայց փոխել օրհներգի բառերն ու երաժշտությունը, կարծում ենք անհրաժեշտություն է, նախ եւ առաջ պետական հետաքրքրությունից ելնելով։

Պետականամետություն եւ ընդդիմություն

Մեծ Բրիտանիայում խորհրդարանական ընտրությունների արդյունքում փոքրամասնության կարգավիճակ ստացած կուսակցությունը դառնում է Նորին Մեծության ընդդիմությունը, այսինքն ոչ թե ընդդիմություն է Նորին Մեծությանը, այլ պատկանում է թագին, նույնքան արժեքավոր եւ կարեւոր պետության համար, ինչքան կառավարությունը։ Ավանդույթներ եւ խորհրդանիշներ հարգող կուսակցությունն այդ հանգամանքով ընդգծում է ընդդիմության պետականապատկանությունը եւ պետականամետությունը։

Ընդդիմության առկայությունը ժողովրդավարական հասարակության զարգացման անհրաժեշտ պայման է։ Ցավոք, երրորդ հանրապետության առաջին շրջանի ղեկավարները ընդդիմությունը դիտարկում էին ոչ թե որպես պետական քաղաքական համակարգի բաղկացուցիչ մաս, այլ հակապետական երեւույթ։ Այդ իրավիճակը հանգեցրեց քաղաքական ընդդիմության նկատմամբ հետապնդումների, առանձին կուսակցությունների եւ լրատվամիջոցների կասեցմանը։ Անկախություն հռչակած երկրում առաջացան քաղաքական բանտարկյալներ։

Ցավոք, այժմ ընդդիմությունը մեզանում հիմնականում կրում է ռեւանշիստական բնույթ։ Այսինքն նրա նպատակն է վերականգնել խմբի, կլանի, շրջանակի, ընտանիքի իշխանությունը, այլ ոչ թե իշխանության գալով նպաստել պետության զարգացմանը։ Համենայն դեպս երկրի տնտեսական-քաղաքական զարգացմանը նպատակաուղղված ծրագրեր չեն հրապարակվում, փոխարենը այդ խմբերի կողմից տեղի է ունենում իշխանության քննադատություն, իսկ ավելի ճիշտ՝ հայհոյանք։

Ընդդիմությունը հասարակության համար անհրաժեշտ է, որ լինի պետականամետ։ Իսկ դա նշանակում է, որ վերջինիս կողմից պետք է մշակվեն եւ հանրությանը ներկայացվեն երկրի զարգացման այլընտրանքային ծրագրեր, ապացուցվի նրանց իրատեսությունը։ Կարեւորվում է նաեւ ընդդիմություն ներկայացնող գործիչների քաղաքական կերպարը, այն հանգամանքը, որ իրենք իշխանությանը ընդդիմադիր կեցվածք են որդեգրել ոչ թե պաշտոնական դիրքը կորցնելու, այն չստանալու, այլ որդեգրած գաղափարախոսությունը եւ մոտեցումները կյանքի կոչելու հնարավորության բացակայության հետեւանքով։

Պետականամետ ընդդիմությանը, ինչպես ընդդիմությանը ընդհանրապես, հատուկ է իշխանության քննադատությունը։ Միանգամայն բնական է իշխանության գալու վերջինիս ձգտումը։ Սակայն, եթե քաղաքական կազմակերպությունը հետապնդելով նշված նպատակը օգտագործում է այլ պետությունների միջամտությունը, համագործակցում է որոշակի նպատակներ հետապնդող օտար կազմակերպությունների հետ, ապա նկարագրված վարքագիծը ոչ թե պետականամետ է, այլ ազգադավ, եւ նման կազմակերպությունները քաղաքական համակարգում տեղ չպետք է ունենան։

Այսօր Հայաստանում ստեղծված իրավիճակը պայմանավորված է երկրի կյանքում տեղի ունեցած մի շարք անկանխատեսելի հանգամանքներով։ Արդյունքում ոչ միայն բացակայում է անհրաժեշտ գաղափարախոսական եւ կազմակերպական ծրագրեր եւ հնարավորություններ ունեցող ընդդիմությունը, այլեւ հստակ խորհրդարանական մեծամասնությունը, որը յուրաքանչյուր ժողովրդավարական պետության քաղաքական իշխանության մասն է եւ պայմանավորում է գործադիր իշխանության կազմը։

Ազգային միասնության ձգտումը հատուկ է մեր ժողովրդին պատմական զարգացման տարբեր ժամանակաշրջաններում։ Այդ գաղափարով են համակված եղել ազգի մեծերը։ Նրանք իրավամբ միասնության մեջ են տեսել ազգի գոյատեւման եւ զարգացման կարեւոր նախապայմանը։ XXI դար հայ ժողովուրդը թեւակոխել է ունենալով անկախ պետություն, որին ձգտել է դարերի ընթացքում։ Անհնար է, որ այդ պետության մեջ երբեւէ վերանա բազմակարծությունը։ Այն միշտ եղել է (նույնիսկ տոտալիտար պետության պայմաններում) եւ կլինի։ Այդ պարագայում կարո՞ղ ենք մենք ձգտել եւ հասնել ազգային միասնության։ Այո։ Եթե իշխանությունը եւ ընդդիմությունը, հայրենիքի ժողովուրդը եւ սփյուռքը միավորվեն մեկ վսեմ գաղափարի շուրջ՝ պետականության, մտածեն եւ նպաստեն Հայաստանի Հանրապետության զարգացմանը։

ԱԶԳ միջազգային

ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ

Պուտինը կրկնո՞ւմ է Գորբաչովի եւ Շեւարդնաձեի սխալը

«Մարտական տագնապ. գլխավոր շտաբը զորքերը գաղտնի դուրս է բերում Վրաստանից»

ՌԴ Պետդումայի անվտանգության հանձնաժողովի անդամ Գ. Գուդկովը «Իզվեստիա» թերթին ասել է, որ ԶՈւ գլխավոր շտաբի պետ Անատոլի Կվաշնինը Թբիլիսիի կայազորը եւ Անդրկովկասում ռուսական զորախմբի ղեկավարման մարմինը (ՌԶԴՄ) մինչեւ 2002 թ. սեպտեմբերը կազմացրելու գաղտնի հրահանգ է տվել: Զորքերի դուրսբերումը պատրաստվում է «մարտական տագնապ» կանոնակարգով: Իր հրահանգով Կվաշնինը խախտել է «ՌԶԴՄ-ի ձեւավորման մասին» գլխավոր հրամանատարի՝ Ռուսաստանի նախագահի հրամանը, ինչպես նաեւ հակասել պաշտպանության նախարար Սերգեյ Իվանովին, որը բազմիցս հայտարարել է, որ թույլ չի տա Անդրկովկասից ռուսական զորքերի ոչ քաղաքակիրթ ձեւով հեռացումը: Համարյա հինգ հազար զինվորներ եւ սպաներ դարձել են իրենց հրամանատարների անխոհեմ որոշման պատանդը: Անդրկովկասում ռուսական զորախումբը փաստորեն գլխատվել է:

«Իզվեստիան» փետրվարի 16-ի համարում («Մարտական տագնապ. գլխավոր շտաբը զորքերը գաղտնի դուրս է բերում Վրաստանից») գրում է, որ Կվաշնինի հրահանգը շոկի մեջ է գցել Անդրկովկասում ռուսական զորախմբի հրամանատարությանը, սպաներն ասում են, որ հրահանգը մահացու է ՌԶԴՄ-ի համար: Ըստ Կվաշնինի հրահանգի, ՌԶԴՄ-ի շտաբի փոխարեն առաջարկվում է ստեղծել օպերատիվ խումբ, Բաթումի 12-րդ եւ Ախալքալաքի 62-րդ ռուսական ռազմակայանները դնել Հյուսիսկովկասյան զինվորական օկրուգի ենթակայության տակ, իսկ Գյումրու 102-րդ ռազմակայանը եւ վերջինիս մաս կազմող Երեւանի կայազորը ենթարկվելու են Երեւանի մարտական ղեկավարման խմբին: Այս ամենը Կվաշնինը փորձում է բացատրել օպտիմալացման պատրվակով: Մինչդեռ հրահանգում ոչինչ չի ասվում, թե Թբիլիսիի կայազորի դուրսբերումից հետո ինչպես են վճռվելու վրացական տարածքում ռուսական զորամասերի տեղաշարժվելու հարցերը:

Կվաշնինի հրահանգը, որը խնամքով թաքցնում են ոչ միայն մամուլից, այլեւ ՌԶԴՄ սպաներից, խուճապ է առաջացրել Անդրկովկասի ՌԶԴՄ սպաների շրջանում: Նրանք Մոսկվայից որեւէ հրաման չեն ստացել, իսկ Կվաշնինի հրահանգը կարծես թե պետք է իրականացնել: Վրացական կողմի հետ անց են կացվել առաջին շփումները, մասնավորապես երկաթուղայինների եւ ճանապարհային ոստիկանության հետ: Բնականաբար այդ շփումները որեւէ արդյունք չեն տվել: Ո՛չ ոստիկանները, ոչ երկաթուղայիններն իրենց կառավարությունից որեւէ հրաման չեն ստացել: Պաշտոնական Թբիլիսին չունի որեւէ հիմնավորում՝ որոշում ընդունելու համար, քանզի ռուսական կողմը դիվանագիտական խողովակներով Վրաստանին չի տեղեկացրել Թբիլիսիի կայազորը շտապ, առանց պատշաճ պատրաստվածության դուրս բերելու մասին:

Առկա է նաեւ քաղաքական ասպեկտը: Այժմ Վրաստանից ռուսական զորքերի դուրսբերման ռուս-վրացական ակտիվ բանակցություններ են ընթանում: Ռուսական կողմն ասում է, որ քաղաքակիրթ ձեւով հեռանալու համար անհրաժեշտ է առնվազն 14 տարի: Վրաստանը կարծում է, որ երեք տարին բավարար է: Իսկ Կվաշնինը ցանկանում է համարյա հինգ հազար զինվորականներին դուրս բերել մի քանի ամսվա ընթացքում:

«Այս տարին Թբիլիսիի կայազորը շոկի եւ խուճապի մեջ է: Ես հարցում եմ ուղղել կառավարությանը, ՊՆ-ին, ԱԳՆ-ին, բայց մինչեւ այժմ պատասխան չկա: Անհասկանալի է, ինչո՞ւ ենք կրկնում Գորբաչովի եւ Շեւարդնաձեի գործողությունները, երբ դեռ այն ժամանակ խորհրդային զորքերը բառացիորեն ճողոպրեցին Արեւելյան Եվրոպայից: Վստահ եմ, հենց որ մենք հեռանանք Վրաստանից, մեր տեղը զբաղեցնելու են ամերիկացիները, ՆԱՏՕ-ի նրանց դաշնակիցները: Մենք ընդմիշտ կորցնում ենք Անդրկովկասը», «Իզվեստիային» ասել է Գ. Գուդկովը:

Թերթի տեղեկություններով, ՌԴ ԶՈւ գլխավոր շտաբը տենդագին փորձում է դուրս գալ ստեղծված իրավիճակից՝ ընդհուպ խայտառակ հրահանգի ոչնչացումը կամ փոխարինումը նույն համարը կրող մեկ ուրիշ փաստաթղթով:

Ա. Հ.

Ամեն ինչ խաղաղ է «համաշխարհային ահաբեկչական կենտրոնում»

Անգլիական «Ինդիփենդենտ» թերթի Միջին Արեւելքի թղթակից Ռոբերտ Ֆիսքը փետրվարի 7-ի համարում Հարավային Լիբանանի Շեյխ Աբադ շրջանից լուրջ հակահարված է հասցրել իրեաների տարածած ստահոդ լուրերին, թե իբր Լիբանանը դարձել է «համաշխարհային ահաբեկչության կենտրոն»:

Այդ «կենտրոնում», գրում է նա իր հոդվածում, լիբանանցի գյուղացիներն իրենց արտն են վարում, ծխախոտի տերեւներ են չորացնում, իսկ մայրաքաղաքում երկրի ազգային սիմֆոնիկ նվագախումբը հնչեցնում է Չայկովսկի, Սեն Սանս եւ Լիստ:

«Այստեղ, Իսրայելի հետ սահմանագծում, որտեղ ենթադրաբար 8000 նոր հրթիռներ պետք է որ հասած լինեին «Հզբոլլահի» համար, կյանքը խաղաղ է: Ի դեպ, շաբաթավերջին իսրայելցիները 10 հազարի հասցրեցին այդ թիվը, բայց հետո դարձյալ նվազեցրին 8 հազարի: Այդ «կենտրոն» կոչվածը Արիել Շարոնի երեւակայության մեջ է եւ հորինված է Շիմոն Պերեսի կողմից:

Իրականում իրանյան հեղափոխական գվարդիա գոյություն չունի Լիբանանում 1984-ից սկսած: Պրն Պերեսի տվյալները պարզապես 18 տարվա վաղեմություն ունեն:

Ուրեմն, ինչո՞ւ է Լիբանանի շուրջ նման պատմություն հյուսվում: Այստեղ՝ Շեյխ Աբադի բլուրներում ՄԱԿ-ի «կապույտ գիծ» փշալարերն են երկու երկրների սահմանագծում: Երկու անզեն հզբոլլահականներ մոտ երեք մետր հեռավորությունից դիտում են, թե ինչպես դիմացի կողմում իսրայելցիները հսկայական մի բունկեր են կառուցում սեւ բետոնից, իսկ զինվորները հսկում են մեկ ուրիշ ամրոց: Նրանք նույնքան շփոթված տեսք ունեն, որքան Լիբանանի վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրին, որն իր վրդովմունքն է քանիցս արտահայտել ամերիկյան այն պնդումների առնչությամբ, թե Ուսամա բեն Լադենի «Ալ Ղաիդա» կազմակերպությունը ծրագրում է Լիբանանի Բեքաա հովտում հենակայան հիմնել: «Դրանք չարամիտ ու անհիմն պնդումներ են, որոնք նպատակ ունեն արատավորելու մեր երկրի անունը», ասել է նա վերջերս լիբանանյան խորհրդարանում ելույթ ունենալով:

Իրականում պատկերը բոլորովին այլ է: Վերջին 25 տարիների ընթացքում սահմանն ավելի հանգիստ չի եղել: Բացի Շեբա ֆերմաների տարածքում տեղի ունեցած կարճատեւ միջադեպից, գործողությունները հիմնականում տարածվել են օդում: ՄԱԿ-ի համաձայնությունը խախտած իսրայելական հետախուզական թռիչքներին «Հզբոլլահի» մարտիկները հակահարված են տվել: Եթե իսրայելական ինքնաթիռները կարող են գնդել Բեյրութի լուսամուտներն իրենց դղրդոցներով, ապա հակառակ կողմն էլ կարող է խանգարել Իսրայելի քաղաքացիների անդորրը:

Բայց դա ամենեւին էլ այդ երկիրը չի դարձնում «վառոդի տակառ» կամ «համաշխարհային ահաբեկչության կենտրոն»: Լիբանանն արատավորող վերջին լուրերից մեկը պնդում էր, որ Ուսամայի կամակատարներից մեկն իբր հայտնվել է Սուրում՝ շիա մահմեդականներով բնակեցված մի քաղաքում, որտեղ բեն Լադենին հանդուրժել չեն կարող: Հարավային Լիբանանի անվտանգության ծառայությունների աղբյուրների համաձայն, նման պատմությունները դուրս են գալիս իսրայելական ինտերնետային սեփական ցանցից, որից հետո ամերիկացիները վերցնում են եւ նյութ սարքելով հրատարակում «Նյու Յորք թայմսի» առաջին էջում:

Վարչապետը, բնականաբար, մտահոգվելու պատճառներ ունի: Երկրի պարտքը հասնում է 32 մլրդ դոլարի, եւ ամերիկացիները չեն խրախուսում որեւէ մեկին, որ երաշխավոր կանգնի նրան: Մյուս կողմից, «Հզբոլլահը» դարձյալ ընդգրկվել է ամերիկացիների «ահաբեկիչների» ցուցակում: Լիբանանում Ամերիկայի դեսպանն անընդհատ պահանջում է, որ կառավարությունը զինվորներ ուղարկի եւ սահմանագծի հսկողությունը «Հզբոլլահի» մարտիկներից վերցնի. մի բան, որ Իսրայելի տրամադրության տակ է: Իսկ ամենաթարմ տեղեկությունն այն է, որ նախագահ Բուշը փորձել է համոզել Հորդանանի Աբդուլլահ թագավորին՝ թույլ չտալ առաջիկա ամիս Բեյրութում նախատեսված արաբ նախագահների գագաթաժողովի բացումը: Ինչո՞ւ աշխարհի ուշադրությունը հրավիրել այդ երկրի վրա:

Բայց ամբողջ հարցն այն է, որ Իրանն իրոք զինում է «Հզբոլլահին»: Ոչ այդ երեւակայական 8000 հրթիռներով անշուշտ: Եվ քանի որ Իրանը Բուշի «ահաբեկիչների» ցուցակում է, ապա, բնականաբար, Լիբանանն էլ է դառնում «Հզբոլլահի» առկայության հետեւանքով այդ ցուցակի «անդամը»:

«Ի՞նչ է սպասվում հետագայում», հարց է տալիս հոդվածի վերջում լրագրող Ֆիսքը, իսրայելական ռմբակոծումնե՞ր, թե՞ ամերիկյան հարձակում Լիբանանի վրա», եւ չիմանալով ստույգ պատասխանը՝ համոզված շեշտում մի անգամ եւս, որ ոչ հրթիռներ կան այդ վայրում, ոչ բենլադեններ, ոչ «Ալ Ղաիդայի» ստորաբաժանումներ եւ ոչ էլ հեղափոխական գվարդիաներ»: «Ամեն ինչ խաղաղ է համաշխարհային ահաբեկչական կենտրոնում» խոսքերով էլ ավարտում է նա իր հոդվածը՝ հավանաբար հիշելով Ռեմարկին:

ՀԱԿԱԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՄՆ հետախուզությունը վերահաստատում է «Ալ Ղաիդա»-Ադրբեջան շփումների փաստը

Իսլամական ահաբեկչական «Ալ Ղաիդա» կազմակերպության ղեկավարների հեռախոսային հաշիվներից պարզվում է, թե որ երկրներում են հիմնավորվել նրա բջիջները: «Նյուզուիք» շաբաթաթերթը, վկայակոչելով ԱՄՆ հետախուզության տվյալները, ներկայացնում է 1996-98 թթ. Աֆղանստանում ապաստանած Ուսամա բեն Լադենի եւ նրա շրջապատի՝ արտաքին աշխարհի հետ հեռախոսազրույցների թիվը՝ 1.100: Ահաբեկիչներն արբանյակային կապով առավել հաճախ՝ 238 անգամ, զանգահարել են Մեծ Բրիտանիա: Երկրորդ տեղում Եմենն է՝ 221 հեռախոսազանգ, երրորդում Իրանը՝ 110 անգամ: «Ալ Ղաիդայի» ղեկավարներն ակտիվ կապ են ունեցել նաեւ Ադրբեջանի, Պակիստանի, Սաուդյան Արաբիայի, Սուդանի եւ Եգիպտոսի բջիջների հետ: Ամերիկացի հետախույզները ստիպված են եղել խոստովանել, որ չկան ապացույցներ, թե «Ալ Ղաիդայի» ղեկավարները գոնե մեկ հեռախոսազանգ են ունեցել Իրաքի հետ:

Գերմանիայի հետախուզական ֆեդերալ ծառայության ղեկավար Ավգուստ Հանինգը «Շպիգել» շաբաթաթերթին տված հարցազրույցում ասել է, որ սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությանը իրաքյան վարչակարգի մասնակից լինելու ապացույցներ չկան:

Իր հերթին, Իրանի ԱԳՆ մամլո խոսնակ Հ. Ասեֆին հերքել է այն լուրերը, թե իբր Իրանում ձերբակալվել է Ուսամա բեն Լադենի մերձավորներից Այման ալ Զավահիրին՝ եգիպտական «Իսլամական ջիհադ» կազմակերպության հիմնադիրը: Նախօրեին իրանական «Հայաթե նո» թերթը գրել էր, թե մի քանի օր առաջ Զավահիրին ձերբակալվել եւ բանտարկվել էր Թեհրանի «Էվին» բերդում:

«Ալ Ղաիդայի» սպառազինման ռուսական հետքը

ԱՄՆ-ի եւ Բելգիայի հատուկ ծառայությունները ռուսական հետք են հայտնաբերել «Ալ Ղաիդա» ահաբեկչական կազմակերպության ընդհատակյա զինամատակարարման համակարգում: Անօրինական զինավաճառով զբաղված անձանցից մեկը խորհրդային բանակի պաշտոնաթող սպա Վիկտոր Բուտն է:

Վերջին տարիներին նրա անունը հաճախ է հիշատակվում զանազան գաղտնի ծառայությունների զեկուցագրերում: Բուտի վերաբերյալ գործեր են կազմված Արեւմուտքի տասնյակ երկրներում, Ինտերպոլում եւ ՄԱԿ-ի քննչական մարմիններում: Մինչ վերջերս ՄԱԿ-ի երեք հանձնաժողովներ կասկածում էին, թե Բուտը հրթիռներ, զենիթային համակարգեր, զրահամեքենաներ, ուղղաթիռներ եւ հրազեն է առաքել Աֆրիկայի «թեժ կետեր», մասնավորապես Անգոլա, Սիեռա Լեոնե եւ Լիբերիա՝ շրջանցելով ՄԱԿ-ի բեռնարգելքը: Առեւտուրն իրականացվել է հիմնականում բարտերային գործարքների ձեւով եւ այնքան հնարամտորեն, որ մինչեւ օրս Բուտի դեմ մեղադրանք չի հարուցված:

Խորհրդավոր զինավաճառի անունը ԶԼՄ-ներում վերստին հայտնվեց օրերս, երբ նրա մասին Բելգիայի հատուկ ծառայություններին պատմեց գործընկեր Սանջիվան Ռուպրահը, որը Քենիայում ալմաստի հանքերի տեր է: Բելգիայում սեպտեմբերի վերջերին նրան ձերբակալել էին կեղծ փաստաթղթերի օգտագործման եւ փողերի լվացման մեղադրանքներով: Ամերիկացի գործակալների մասնակցությամբ անցկացված վերջին հարցաքննությունների ընթացքում նա հայտնել է, որ Բուտը մաքսանենգ ճանապարհով զենք է առաքել ոչ միայն Աֆրիկա, այլեւ Աֆղանստան:

Ռուպրահի խոսքերով, վերջին երկու տարիներին Բուտը սերտ կապեր է ունեցել «Ալ Ղաիդայի» հետ: Զենքն առաքվել է աֆղանական «Արիանա էրլայնզ» ավիաընկերության օդանավերով: «Լոս Անջելես թայմսը» տեղեկացնում է, որ դեռ 1996 թ. թալիբներն սկսել էին վարձակալել լիբերիական «Էյր սես» ավիաընկերության օդանավերը, որի սեփականատերերից մեկը Վիկտոր Բուտն է: Ամերիկացիները չեն կասկածում, որ այդ օդանավերով զենք է տեղափոխվել Աֆղանստան:

Ներկա դրությամբ Սանջիվան Ռուպրահը գլխավոր վկան է թալիբներին ընդհատակյա կարգով մատակարարված զենքի գործով: «Լոս Անջելես թայմսի» մեկնաբանը ենթադրում է, որ խորհրդային պաշտոնաթող սպայի ձերբակալման հրաման կտրվի մոտ օրերս: Սակայն «Գազետա-ռու» թերթը կասկածներ է արտահայտում նրա առաջիկա ձերբակալման հնարավորության առնչությամբ: Թերթը նշում է, որ նա ունի առնվազն 7 անձնագիր տարբեր ազգանուններով: Որոշ տվյալների համաձայն, նա բնակվում է Միացյալ Արաբական Էմիրություններում եւ այդ երկրի քաղաքացի է: Այլ տվյալներով, ներկայումս Բուտը նախկին խորհրդային հանրապետություններից մեկի տարածքում է:

Պ. Ռ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Փետրվարի 26-27-ը Նինո Բուրջանաձեն կայցելի Թուրքիա

ԹԲԻԼԻՍԻ, 18 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Վրաստանի խորհրդարանի նախագահ Նինո Բուրջանաձեն փետրվարի 26-27-ը պաշտոնական այցով կմեկնի Թուրքիա: Այցի ընթացքում Բուրջանաձեն հանդիպումներ կունենա Թուրքիայի նախագահ Ահմեդ Նեջդեթ Սեզերի, վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթի, Ազգային մեծ ժողովի նախագահ Օմեր Իզգիի, Թուրքիայի խորհրդարանի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի նախագահ Քամրան Ինանի եւ այլ պաշտոնական անձանց հետ: Անկարայում կքննարկվեն տարածաշրջանային անվտանգության, ինչպես նաեւ քաղաքական եւ տնտեսական ոլորտներում երկկողմ հարաբերությունների խորացման հարցերը:

Ադրբեջանը եւ Ուկրաինան ստորագրել են 6 համաձայնագիր

ԲԱՔՈՒ, 18 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Կիեւում ավարտված տնտեսական համագործակցության հարցերի ուկրաինա-ադրբեջանական միջկառավարական 4-րդ նիստի ընթացքում քննարկվել են երկկողմ կապերի խորացման հարցերը մեքենաշինության, մետալուրգիական, էներգետիկական եւ ագրոարդյունաբերական ոլորտներում, եվրասիական փոխադրամիջանցքով կասպյան նավթի փոխադրման, փոխադարձ պարտքերի վճարման (Ադրբեջանը պարտք է մոտ 8,5 մլն. դոլար, Ուկրաինան՝ 5 միլիոնից ավելի) խնդիրները: Ստորագրվել են միջկառավարական համաձայնագրեր հեղինակային իրավունքի եւ հարակից իրավունքների պահպանման ոլորտում համագործակցության մասին, քաղաքացիների անայցագրային ուղեւորությունների մասին, միջգերատեսչական համաձայնագրեր՝ մեքենաշինական համալիրի ձեռնարկությունների մասնագիտացման պահպանման եւ արտադրատեխնիկական նշանակության արտադրանքի կոոպերացված փոխմատակարարումների մասին, երկաթուղային տրանսպորտի բնագավառում արտադրական կոոպերացման եւ արտադրության մասնագիտացման մասին, համագործակցության համաձայնագիր երկու երկրների հարկային գերատեսչությունների միջեւ:

Մշակույթ

Ակցիա՝ մեր վաղվա համար

«Հայրենիք» հեռուստաընկերությունն է եթերում

2001 թվականի նոյեմբերի 10-ից եթեր մտավ «Հայրենիք» նոր հեռուստաալիքը, որով ցուցադրվող հաղորդումները, կինոնկարները, համերգային ծրագրերը մանուկների համար են, երեխաների: Փաստորեն Հայաստանում կայացավ նոր տիպի մի հեռուստածրագիր, որն այսօր հեռուստադիտողների լայն լսարան է հավաքել:

Հեռուստաէկրանին փոքրիկ, գեղեցիկ, ժպտացող երեխաներ են, թեեւ տգեղ երեխաներ չեն լինում: Ու այս ժպտացող երեխաները խոսում են Հայաստան երկրի՝ իրենց հայրենիքի, աշխարհի ամենաչքնաղ քաղաքի՝ Երեւանի մասին: «Իմ Երեւանում շատ են լուսավոր փողոցները»,- ասում է մեկը: «Ես շատ եմ սիրում իմ հայրենիքի սարերը, լեռները, ձորերը», երկրորդում է մի ուրիշ չքնաղ երեխա: «Ես ուրիշ տեղ չեմ կարող ապրել, բացի Հայաստանից»: Երրորդն է: Ու նրանց խոսքը շարունակում, ամբողջացնում է բանաստեղծ Ռազմիկ Դավոյանը. «Իմ հայրենիքը ես մոտավորապես այնպես եմ նկատում, մարդու եւ իր ծնած կենսաբանական միասնություն, այսինքն կենսաբանական բոլոր բաղադրիչները, որոնք գոյություն ունեն մարդու մեջ՝ գոյություն ունեն նաեւ էդ երկրի մեջ: Եվ հայրենիքն ու մարդը միասնական են...»: Ապա կրկին երեխաներ՝ «Երեւանը լույսերով պայծառ է», «Իմ հայրենիքը ամենագեղեցիկ երկիրն է»:

Գուցե մենք մեծերս այդպես չենք մտածում, գուցե շատ ու շատ թերություններ ու թուլություններ ենք տեսնում: Բայց, դե, մենք մեծահասակ ենք, շատ բան չենք հավանում, շատ բան չենք տեսնում:

Ընդամենը մի քանի ամիս հեռարձակվող «Հայրենիք» հեռուստաալիքի էկրանին երեւացող ամեն ինչ, հատկապես այս հեռուստաալիքի իսկական տիրակալները՝ երեխաները, տեսնում եւ մեզ բոլորիս ցույց են տալիս հեքիաթային, գեղեցիկ մի երկիր, մի հայրենիք, ուր բոլորը բարի են եւ ամեն ինչ՝ գեղեցիկ: Երեխաները մեծահասակներից ավելի իմաստուն են, եւ նրանց պատկերացածը իրականություն կդառնա, որովհետեւ մանկական ամեն մի երազ իրականություն է դառնում:

Այս ամենը լավ են գիտակցել «Հայրենիք» հեռուստաալիքի ստեղծողները: Հայաստանում հեռարձակվող հազար ու մի հեռուստաալիք կա, որոնցով բռնությունը, ցածրահարկությունը, գռեհկությունը, անգրագիտությունը 3-4 րոպեն մեկ ընդմիջվում են կամ քաղաքական լուրերով, կամ կանացի միջադիրներ ու կասկածելի որակի ապրանքներ փառաբանող անճաշակ գովազդներով: Հոգնում ես: Ուզում ես մաքրավայել, մաքուր, գեղեցիկ, լուսավոր բաներ տեսնել: Հենց այս բացը լրացնելու է եկել «Հայրենիք» հեռուստաընկերությունը:

Մտահղացումը Հրանտ Վարդանյանինն է, մի մարդու, որը վերջին տարիներին Հայաստանի Հանրապետության ամենաճանաչված դեմքերից մեկն է դարձել: Եվ ոչ միայն իր տնտեսական գործունեությամբ: Հաճախ ներկա ենք եղել նրա հովանավորած գրքերի շնորհանդեսներին, տոնակատարություններին, հատկապես երեխաների համար կազմակերպված միջոցառումներին: Այս ակցիան եկավ մի նոր ուրվագիծ ավելացնելու այն մարդու կերպարին, որն իր երկիրը, իր ժողովրդին լոկ խոսքով չի սիրում: Գործ է անում նա, մեզ ու մեր երեխաների, մեր երկրի այսօրվա ու վաղվա համար անհրաժեշտ, կարեւոր գործ:

«Հայրենիք»-ի այսօրվա, նրա խնդիրների ու ապագա ծրագրերի մասին զրուցեցինք հեռուստաընկերության գեղարվեստական ղեկավար Ժիրայր Դադասյանի հետ, մարդ, որի անունը հայտնի է հայ ժամանակակից արվեստի աշխարհում:

- Հայ մարդն ի՞նչ է ցանկանում իր երեխայի համար,- հարցնում է պարոն Դադասյանը եւ ինքն էլ պատասխանում հարցին: - Ցանկանում է, որ իր երեխան լինի խելացի, բարի, գիտելիքների մեծ պաշար ունենա: Ուժեղ լինի, չէ՞: Ահա այս ամենը մենք էլ ենք ուզում: Եվ մեր հաղորդումները կազմակերպված են այնպես, որ կրթական, ճանաչողական շատ հաղորդումներ լինեն: Այս իմաստով հաջողված եմ համարում «Մեր հայրենիքի հեքիաթները» (սա հանրահայտ «Բարի գիշեր, երեխաներ» հաղորդումների մեր տարբերակն է), «Վերկացիկը»՝ առավոտյան հաղորդում, «Լուսատիտիկը»՝ շնորհալի, ինչու չէ, նաեւ տաղանդավոր երեխաներին ճանաչման արժանանալու լավ հնարավորություն: Ծրագրային հաղորդումներից է «Մեր հայրենիքի պատմությունը», որը սկսվել է Հայկ Նահապետից եւ այսօր արդեն հասել է Արտավազդ երկրորդի ժամանակները: Ի դեպ ասեմ, որ այս հաղորդումը սոսկ հայ ժողովրդի պատմության ընթերցանություն չէ: Հայոց պատմությունը վերլուծության է ենթարկվում, քննարկվում է: Ու գլխավոր դերակատարությունը այս դեպքում եւս երեխաներինն է: Մարզական ծրագիր ունենք «Օլիմպիկ»:

Այնուհետեւ Ժիրայր Դադասյանը խոսում է մոտակա ծրագրերի մասին: Շատ շուտով երեխաներին կառաջարկվի «Մեր հայրենիքի մշակույթը» հաղորդաշարը: Սա, իհարկե, միայն հայ ժողովրդի մշակույթի պատմություն չի լինի: Հաղորդումներ են կազմակերպվելու մեր այսօրվա մշակույթի մասին: Երեխաներն իրենք պետք է ներկայացնեն մշակութային նորությունները: Եվ ոչ միայն ներկայացնեն, նաեւ՝ իրենց վերաբերմունքը պետք է երեւա, իրենց գնահատականը: Երեխաները պետք է ցուցահանդեսներ գնան, թանգարաններ, թատերական, համերգային ներկայացումների: «Այսօրվա մշակույթին վերաբերող հաղորդումները կարեւորվելու են, ասում է Ժիրայր Դադասյանը, որովհետեւ այսօրվա մշակույթը մեր վաղվա օրն է կանխորոշելու, այսօրվա հայ երեխայի եւ վաղվա այս երկրի տիրոջ ազգային ճշմարիտ մենթալիտետը»:

Միացնում ես «Հայրենիք» հեռուստաալիքը եւ սքանչանում բարի, գեղեցիկ, լուսավոր հաղորդումներով: Նաեւ՝ մուլտիպլիկացիոն ու տիկնիկային, գեղարվեստական կինոնկարներով: Անգամ մեծահասակները մեծ հաճույքով են նայում իրենց մանկության կինոնկարները՝ «Բրեմենյան երաժիշտները», «Չեբուրաշկան», մեր՝ հայկական «Մի կոտ ոսկին», «Գտնված երազը», «Չախչախ Փանոսը»... Իսկ ուշ երեկոյան՝ դասական երաժշտություն է, օպերաներ, մենահամերգներ, ջազային ելույթներ... Աշխարհի ահասարսուռ հաղորդումներից՝ քաղաքականությունից, սպանություններից, բռնություններից հոգնած, գտնում ես աշխարհի քո անկյունը, որը միայն բարություն ու լույս է տալիս, խաղաղեցնում հոգիդ: Ու այս գեղեցիկ հաղորդումները, այս հեքիաթային կինոնկարները երբեք չեն ընդմիջվում գովազդներով: «Գովազդը կտրականապես արգելված է մեր եթերային քաղաքականության մեջ», ասում է Ժիրայր Դադասյանը:

Այս հեռուստաընկերությունը զուտ բարեգործական է եւ եկամուտ, շահ բնավ չի հետապնդում: Հրանտ Վարդանյանի նվերն է մանուկներին:

Բոլորովին միտք չունենք հաշվելու ուրիշի փողերը, առավել եւս՝ հայ իրականության այսօրվա մեծահարուստ գործարարներինը: Բայց կամա թե ակամա զուգահեռներ ես անցկացնում: Ու երբ Հրանտ Վարդանյանն այսպիսի հրաշալի նվեր է մատուցել մեր երեխաներին, գոնե մի տարտամ հույս ես փայփայում, որ ուրիշ գործարարներ ու մեծահարուստներ այլ ճանապարհներ կգտնեն իրենց սերն առ հայրենիք եւ առ հայ ժողովուրդ արտահայտելու համար: Հրանտ Վարդանյանն օրինակ է եղել ու շարունակում է այդպես:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

Ամեն լույսի մեջ մի փոքր հույս կա

Երեւանի Ռուբեն Սեւակի անվան թիվ 151 դպրոցում նշվեց բանաստեղծի ծննդյան օրը, որին մասնակցում էին շատ ու շատ մտավորականներ: «Սփյուռք» գիտաուսումնական կենտրոնի տնօրեն Սուրեն Դանիելյանն ասաց, որ «դպրոցը դարձել է արեւմտահայ մշակութային օջախ, մի օազիս, ուր մանկավարժական կոլեկտիվի ջանքերով Ռ. Սեւակի անունը կրող դպրոց-վարժարանը Սեւակյան արեւի շողերով է զորացել»: Իսկ «Գեւորգ Սունջյան» հիմնադրամի տնօրեն Ռուբեն Կոզմոյանն ամեն անգամ այցելելով դպրոց ուրախանում է, որ դպրոցը դարձել է արեւմտահայերենի եւ արեւելահայերենի ինտեգրացման մի ճանապարհ: Բազմաթիվ էին երախտագիտության ու գովեստի խոսքերը՝ ասված գրողի ծննդյան 117-ամյակին նվիրված երեկույթին, որին մասնակցում էին նաեւ ՀՀ ԳԱԱ գրականության ինստիտուտի փոխտնօրեն Վլադիմիր Կիրակոսյանը, պատմ. գիտ. դոկտոր Վլադիմիր Պետրոսյանը, ՀՀ գրողների միության վարչության խորհրդատու Հովիկ Հովեյանը: Ցերեկույթի ընթացքում հնչած բոլոր ելույթներում նշվում էր մեծ հայրենասեր ու բարերար, մտավորական ու հրապարակախոս Հովհաննես Չիլինգիրյանի (Ռ. Սեւակի եղբորորդին) անունը,

որն ամենանվիրյալն ու նախանձախնդիրն է Ռ. Սեւակի ժառանգության պահպանման գործում: Նա տարիներ շարունակ հավաքել է Ռ. Սեւակի անտիպ ստեղծագործությունները ու ժառանգությունը եւ իր ջանքերով ու նախաձեռնությամբ Նիսում բացել Ռ. Սեւակի անվան թանգարան, հիշատակի տուն եւ հիմնել Ռ. Սեւակի անվան գիտական մրցանակ, գրառել ու հրատարակել գրողին նվիրված գրքեր: Հետաքրքիր ու հուզիչ գրական-թատերական կոմպոզիցիա էին պատրաստել դպրոցի սաները՝ ղեկավարությամբ դասավարներ, հայ գրականության ուսուցիչներ Նանե Գրիգորյանի եւ Գոհար Վարդանյանի: Անմոռանալի ու հուզիչ էր նաեւ Սարգիս Նաջարյանի Ռ. Սեւակի «Կռունկը» ստեղծագործության ասմունքը, որն ընտրված էր օրվան համահունչ: Ցերեկույթի ընթացքում հնչեցին բազմաթիվ երգեր Ռ. Սեւակի խոսքերով, որոնք կատարեց դպրոց-վարժարանի «Զանգակներ» երգչախումբը: Ռուբեն Սեւակի ստեղծագործության պրոպագանդման գործում անչափ մեծ է տնօրեն Զոյիտսա Ղազարյանի դերը, որի ջանքերով սերտ կապեր են հաստատվել Չիլինգիրյանի գերդաստանի անդամների հետ:

Ցերեկույթի մասնակիցները եւ հյուրերը դիտելով թանգարանի նմուշները, օրվա խորհրդին համահունչ խունկ վառեցին ու բաժակ բարձրացրին՝ շնորհավորելով գրողի ծնունդը եւ երդվեցին վառ պահել նրա հիշատակը: Այդ օրը դպրոցի բակում գտնվող Ռ. Սեւակի հուշարձանի պատվանդանը ծածկված էր սպիտակ մեխակներով:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ԹԱՏՐՈՆ

Դերասանուհի Նորա Արմանիի սրտառուչ եւ սրամիտ մենակատարումը

Թեքեյան մշակութային միության կազմակերպությամբ ծանոթ եւ սիրված դերասանուհի-ասմունքող Նորա Արմանին «մեկ դերասանի թատրոն-շրջագայության» է դուրս եկել փետրվարի 10-ից, հաղորդում է «Արմինյն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթը:

«Բազմոցի վրա ընկողմանած՝ Նորա Արմանիի հետ» ընդհանուր խորագրի ներքո Արմանին արդեն ելույթներ է ունեցել Լոս Անջելեսում (ՀԲԸՄ-ի Ալեք Մանուկյան կենտրոնի Արտավազդ թատերասրահում) եւ Չիկագոյում (Նորթ պարկ համալսարանի Անդերսոն մասնում):

Շրջագայությունը շարունակվելու է Դետրոյթում (Օքլենդ համալսարանի Վառներ համերգասրահում) փետրվարի 20-ին, Ֆիլադելֆիայում (հուշամալիրի դահլիճում)՝ փետրվարի 22-ին եւ ավարտվելու է Մոնրեալում (Քվեբեկի Վանիե քոլեջի դահլիճում) փետրվարի 24-ին:

Ներկայացումների սցենարի հիմքում ընկած են սիրո եւ կարոտի անկեղծ պատմություններ՝ համեմված հումորով: Հեղինակն ինքը Նորա Արմանին է:

Հ. Ծ.

Վերջերս ՀԲԸՄիութեան Մանուկեան Կեդրոնի թատերասրահին մէջ տեղի ունեցաւ «Ընկողմանած՝ Նորա Արմանիի հետ» մենակատարումը՝ համեստ թիւով հանդիսականներու ներկայութեան: Լոս Անջելըսի Թէքէեան Մշակութային Միութեան կազմակերպած ձեռնարկն էր Նորա Արմանիի իւրայատուկ այս ելոյթը:

Արմանիի մենակատարումը ձեւով միայն ինքնակենսագրութիւն մըն է, իսկ էութեան մէջ հայ կինն է իր սէրերով՝ կորսուած կամ վերագտնուած, կեանքի իր տպաւորութիւններով, յուշերով, ընտանեկան աւանդութեանց մեկնաբանութեամբ եւ այս բոլորը՝ առողջ, անկաշկանդ սրամտութեամբ համեմուած:

Այն կը խօսի սրահին մէջ նստածներու շարքին ինկած իր սիրածին հետ, անցեալն ու անոր դառնութիւնը, յուսախաբութիւնը, ուրախութիւնն ու երջանկութիւնը վերյիշելով՝ որպէսզի փոքր շեղումներով, մեզի պատմէ իր մեծ մօրն ու մօրը անցած տաժանակոծ կեանքին մասին, Ցեղասպանութիւնը առանց մոռնալու եւ առանց ճապաղնալու: Սիրուն ոստոստումներով, երանգաւոր արտայայտութիւններով հարուստ պատումն մըն է Արմանիինը, որպէսզի Գահիրէ ծնած աղջկան մանկութեան եւ պատանեկութեան երազներուն մէջ մտնենք ու... վերադառնանք մեր իւրաքանչիւրին անցեալին:

Նորա Արմանիի ամբողջութեամբ անգլերէնով կատարուած մենախօսութեան մէջ, տպաւորիչը եթէ առոգանութիւնն ու զգայնութիւնն էր, էր նաեւ թախիծին հրապարակութիւնը, անմիջականութիւնը, կատարողին եւ ունկնդիրին միջեւ ստեղծուած անկեղծ սրտակցութիւնը, որ կը յուզէր լսողը: Դերասանուհիին մը, անիւին Սփիւռքի աղջկան կեանքին պատումը կը հրամցնէր ոչ միայն հրապարակօրէն, գրեթէ անշտապ, այլ նոր ձեւով, աւանդական կաշկանդումներէն ձերբազատ, բայց՝ պաշտած լեզուով, կիրթ ու յղկուած անգլերէնով մը:

Ժամ ու կէս բեմին վրայ էր Արմանին ու իր բեմական ներկայութիւնը, ներկայացման ոճն ու կերպը հակակշռուած՝ ներդաշնակ ամբողջականութիւն մը կազմեցին. անկարելի եղաւ դոյզն պահ մը իսկ ունկնդիրին ուշադրութիւնը բեմին վրայի կատարողին խօսքէն, ձայնէն, տխուր երգէն կամ սրամտութենէն հեռացնել: Մագնիսացած սրահին սիրութիւնը բնականօրէն պահեց Արմանին առանց անհարկի ճիգի. հեզասահ, շնորհալի եւ գեղեցիկ ձայնը՝ անկեղծութեամբ փոխանցեց ունկնդիրին:

Կարեւորութեամբ պիտի շեշտենք նուրբ եւ հասուն սրամտութիւնը, որ Արմանիինն էր. կատակաբանութենէն շա՜տ հեռու, Արմանին զուսպ եւ իմաստուն հիւմորով մը կը խնդար սովորոյթին ծիծաղելիութեան վրայ, մեր անցեալէն յամեցող ու մեզի հասած կարգ մը բարքերուն վրայ:

Հարուստ ելոյթի մը ուրախութիւնը ապրեցաւ ունկնդիրը՝ Նորա Արմանիի մենակատարումին իւրաքանչիւր «արարը», «պատկերը» ընկալելով: Իր ամբողջութեանը մէջ, ներքին գեղեցիկ թելերով սեղմուած ելոյթ մը, որու առանձնաշնորհեալ հանդիսականներն էինք մենք՝ բռնուած Նորա Արմանիի բեմական կախարդանքին մէջ:

Փասադինայի այս ելոյթը առաջինն էր Նորա Արմանիի կատարողական այն շրջապտոյտին, որ զինք պիտի տանի Շիքակօ, Տիթրոյթ, Ֆիլատելֆիա եւ Մոնթրէալ՝ այդ տեղերու թէքէեանական ձեռնարկներուն բերելու համար իր բարձր վարպետութիւնը: Թէքէեան Մշակութային Միութեան Գործադիր Վարչութեան նախաձեռնութիւնը՝ հրաւիրել Արմանի դերակատարողը, բարձրօրէն գնահատելի է:

Նորա Արմանին մարտ ամսուան պիտի պատրաստէ «Ընկողմանած Արմանիին հետ»-ի ֆրանսերէն տարբերակը՝ ֆրանսական բեմերուն համար:

ՎԱՉԷ ՍԵՄԵՐՃԵԱՆ,
«Նոր օր» շաբաթաթերթի խմբագիր,
Լոս Անճելըս

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

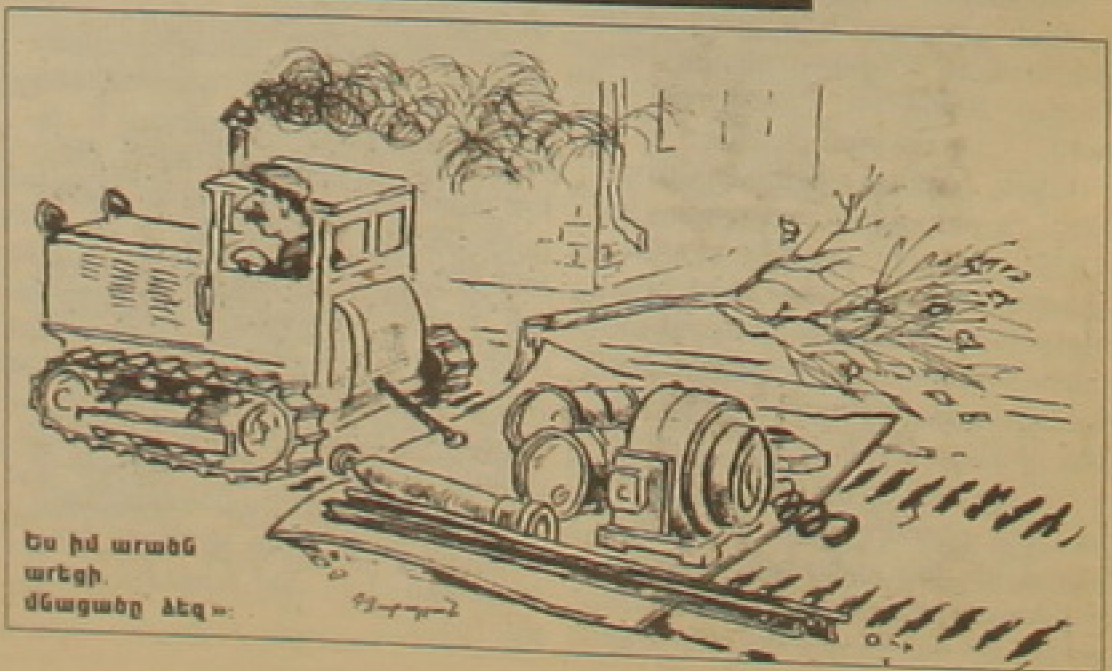

Հանգստյան օրերին Սոլթ Լեյք Սիթիի օլիմպիական խաղերի գլխավոր իրադարձությունն, անկասկած, նորվեգացի բիաթլոնիստ Օլե Էյնար Բյոռնդալենի հերթական հաջողությունն էր: Նա դարձավ օլիմպիական խաղերի եռակի չեմպիոն: Ի նշան մարզական այդ սխրանքի, անվանի բիաթլոնիստի հայրենիքում կկանգնեցվի նրա բրոնզե հուշարձանը:

Բյոռնդալենի մարզական սխրանքը

Բիաթլոնի արքան

Նորվեգացի բիաթլոնիստ Օլե Էյնար Բյոռնդալենին իրավամբ կարելի է Սոլթ Լեյք Սիթիի օլիմպիադայի գլխավոր հերոսը համարել: Նա այստեղ ոսկե 3 մեդալ նվաճեց ապացուցելով, որ իրոք բիաթլոնի արքան է: Հերթական հաղթանակը Բյոռնդալենը տոնեց 12,5 կմ հետապնդումով դահուկավազքում: Եվ կրկին նա մրցակիցներին գերազանցեց թե արագաշարժությամբ, թե կրակոցների դիպուկությամբ: Արծաթե մեդալին արժանացավ ֆրանսիացի Ռաֆայել Պուարեն: Բրոնզը նվաճեց գերմանացի Ռիկո Գրոսսը:

Նորվեգիայի եռակի օլիմպիական չեմպիոնների ընտանիքը նոր համալրում ստացավ: Մինչ Բյոռնդալենը, յուրօրինակ այդ ակումբում ընդգրկված էին 6 մարզիկներ, որոնք մեկ օլիմպիադայի ընթացքում դարձել էին եռակի չեմպիոններ: Նրանք են Տուրլեյֆ Խաուգը, Իվար Բալանգրյուդը, Յալմար Անդերսենը, Վեգարդ Ուլվանգը, Բյոռն Դելին եւ Յուհան Ուլավ Քլոսը:

Հարկ է նշել, որ սա առաջին դեպքը չէ, որ մարզիկի կենդանության օրոք հուշարձան է կանգնեցվում: 1952 թ. ձմեռային օլիմպիական խաղերի հերոս չմշկորդ Յալմար Անդերսենի պատվին 3 հուշարձան է կանգնեցվել. մեկը Օսլոյի «Բիսլեթ» մարզադաշտի մոտ, երկրորդը Խամարում գտնվող չմշկասահքի կենտրոնում, երրորդը նրա հայրենիք Տրոնհեյմում: Ֆինլանդիայում 3 հուշարձան է կանգնեցված ի պատիվ լեգենդար թեթեւատլետ Պաավո Նուրմիի:

Կանանց մրցավեճում, 10 կմ հետապնդումով դահուկավազքում հաջողությունն ուղեկցեց ռուսաստանցի Օլգա Պիլեւային, որը որպես ենթասպա ծառայում է Սիբիրի զինվորական օկրուգում: Նովոսիբիրսկի մարզական ակումբի ղեկավարությունը հանդես է եկել Պիլեւային լեյտենանտի կոչում շնորհելու առաջարկությամբ:

Դանիլովան ճաշակեց հաղթանակի քաղցրությունը

5 կմ դասական եւ 5 կմ ազատ ոճերով կանանց դահուկավազքում հաջող հանդես եկան Ռուսաստանի դահուկորդուհիները, որոնք զբաղեցրին պատվո պատվանդանի առաջին երկու տեղերը: Վերջապես հաղթանակի քերկրանքը ճաշակեց անվանի դահուկորդուհի Օլգա Դանիլովան, որը պատրաստվում է հրաժեշտ տալ մեծ սպորտին: Հաղթողի կոչման համար հիմնական պայքարն ընթացավ Դանիլովայի եւ Լազուտինայի միջեւ: Վերջինս արժանացավ արծաթե մեդալի: 3-րդ մրցանակակիրը Բեկի Սկոտն է (Կանադա):

Լավագույնը նորվեգացիներն էին

Տղամարդկանց դահուկավազքի 4x5 կմ փոխանցումավազքում գլխավոր մրցանակի համար թեժ պայքար ծավալվեց նորվեգացիների եւ իտալացիների միջեւ: Նորվեգացիների կազմում հանդես էին գալիս Անդերս Օկլանդը, Ֆրոդե Էստիլը, Կրիստեն Սկյելդալը եւ Թոմաս Ալսգորդը: Ոսկու բախտը վճռվեց վերջին փուլում: Իտալացի Քրիստիան Սորգին վերելքի ժամանակ շրջանցեց նորվեգացուն, սակայն վերջնագիծն առաջինը հատեց Ալսգորդը: Բրոնզե մեդալը նվաճեց Գերմանիայի հավաքականը:

Երկամարտում ուժեղագույնը ֆիններն էին

Դահուկային երկամարտում հաջող հանդես եկան ֆինն մարզիկները: Ֆինլանդիայի հավաքականն առջեւից էր ընթանում ոստնակացատկից հետո, իսկ 4x5 կմ դահուկավազքում կարողացավ պահպանել ձեռք բերածը եւ կանգնեց պատվո պատվանդանի ամենավերին աստիճանին: Գերմանացի մարզիկները, որոնք առաջին մրցաձեւից հետո ընթանում էին 5-րդ տեղում, փոխանցումավազքում հաջող ելույթ ունեցան եւ կարողացան դառնալ 2-րդ մրցանակակիր: 3-րդ տեղը գրավեց Ավստրիայի հավաքականը:

Ռեկորդային ցուցանիշներ

Չմշկասահքի մրցումները շարունակում են նոր ռեկորդներ պարգեւել: Հերթական նվաճումը գրանցվեց կանանց 1000 մ չմշկասահքում: Ամերիկացի չմշկասահորդուհի Կրիս Ուիտտին աշխարհի նոր ռեկորդ սահմանեց: 2-րդ տեղը զբաղեցրեց գերմանուհի Սաբինա Ֆելկերը: Մրցանակային եռյակը եզրափակեց ամերիկուհի Ջենիֆեր Ռոդրիգեսը: Իսկ ահա, 500 մ չմշկասահքում չեմպիոնի կոչմանն արժանացած կանադուհի Կատրիոնա Լեմեյդոանը անհաջող հանդես եկավ՝ գրավելով 9-րդ տեղը:

Աշխարհի նոր ռեկորդով նշանավորեց իր հաղթանակը 1000 մ չմշկասահքում նաեւ հոլանդացի չմշկորդ Հերարդ Վան Վելդեն, որը 500 մ մրցատարածությունում 4-րդն էր: Նա գերազանցեց ամերիկացի Ջերեմի Ուոտերսփունի նախկին ռեկորդը 0,5 վրկ-ով: Իսկ մինչ այդ ռեկորդներ էին սահմանել նաեւ հոլանդացի Յան Բոսը, որը 1998 թ. Նագանոյում էլ արծաթե մեդալ էր նվաճել, ինչպես նաեւ բրոնզե պարգեւի արժանացած ամերիկացի Ջոուի Չիկը:

Աստված օգնեց Բրեդբերիին

Ավստրալացի չմշկորդ Ստիվեն Բրեդբերին գտնում է, որ Աստված իրեն օգնեց նվաճելու շորթ-տրեկի 1000 մ մրցավազքի հաղթողի լոչումը: 28-ամյա մարզիկի համար Սոլթ Լեյք Սիթիի օլիմպիադան 4-րդն է: Ի դեպ, նա դարձավ ավստրալացի առաջին մարզիկը, որը ձմեռային օլիմպիական խաղերում ոսկե մեդալի արժանացավ: Եզրափակիչ մրցափուլում Բրեդբերին 5 չմշկորդներից վերջինն էր ընթանում: Թվում էր, թե ավստրալացի մարզիկը հաջողության հասնելու ոչ մի հնարավորություն չունի: Սակայն կատարվեց անսպասելին, ինչն էլ հիմք է տալիս ենթադրելու, որ իրոք մարզիկին Աստված օգնեց: Մրցատարածությունը հաղթահարելիս բոլոր չորս չմշկորդներն էլ վայր ընկան, ինչը հնարավորություն տվեց Բրեդբերիին վերջնագիծը հատել լավագույն արդյունքով՝ 1 րոպե 29,109 վրկ: 2-րդ տեղը գրավեց ամերիկացի Ապոլո Անտոն Օնոն, որը վայր ընկնելիս չմուշկով վնասել էր ոտքը եւ մի կերպ կարողացավ հասել եզրագիծը:

Համաշխարհային շորթ-տրեկի աստղերից մեկին՝ չին չմշկորդուհի Յան Յանին վերջապես հաջողվեց իր երկրի համար ոսկե մեդալ նվաճել՝ հաղթելով 500 մ չմշկասահքում: Մի քանի օր առաջ 1,5 կմ մրցատարածությունում նա նույնիսկ մրցանակակիրների թվում չէր: Իսկ ահա, բուլղարուհի Եվգենիա Ռադանովան բրոնզե մեդալին ավելացրեց արծաթե պարգեւը: 3-րդ տեղում չին մեկ այլ մարզուհի է՝ Չունլու Վանը:

Անակնկալ արդյունք

Հսկա սլոլոմում կրկին անակնկալ գրանցվեց: Կանանց մրցապայքարում չեմպիոնի կոչմանն արժանացավ իտալուհի Դանիելա Չեկարելին, որին ոչ մեկը մեդալների հավակնորդ չէր համարում: Մինչ մեկնարկը մասնագետները գտնում էին, որ ոսկե մեդալին կարժանանա ավստրուհի Ռենատա Գետչլը: Սակայն նա անհաջող հանդես եկավ՝ ցույց տալով միայն 8-րդ արդյունքը: Արծաթե մեդալին արժանացավ Յանիցա Կոստելիչը՝ դահուկային կոմբինացիայում չեմպիոնուհին: Իտալուհի Կարեն Պուտցերը նվաճեց բրոնզե մեդալ:

Օմոդտի երկրորդ ոսկե մեդալը

Նորվեգացի Կյետիլ Անդրե Օմոդտը դարձավ օլիմպիադայի կրկնակի չեմպիոն՝ հաղթող ճանաչվելով հսկա սլոլոմում: Արծաթե մեդալը նվաճեց ավստրիացի Ստեֆան Էբերհարտերը: Նա շատ մոտ էր չեմպիոնի կոչմանը, սակայն վերջնագծում սխալ թույլ տվեց, ինչը ճակատագրական եղավ: Բրոնզը բաժին հասավ ավստրիացի մեկ այլ մարզիկի՝ Անդրեաս Շիֆերին:

Հաղթեց գերմանական զույգը

Բոբսլեյիստների մրցումներում հաջողությունն ուղեկցեց գերմանացի մարզիկներ Քրիստոֆ Լանգենին եւ Մարկուս Ցիմերմանին: Պատվո պատվանդանի 2-րդ եւ 3-րդ աստիճաններին կանգնեցին շվեյցարացի մարզիկներ Խրիստիան Ռայխ-Ստիվ Անդերխուբ եւ Մարտին Աննեն-Բիթ Հեֆտի զույգեր:

Առաջատարը ֆրանսիական զույգն է

Գեղասահքի մրցումներում պարային զույգերի մրցավեճում առայժմ լավագույնը Մարինա Անիսինա-Գվենդալ Պեյզերա զույգն է: Նրանք առաջատարի դերը ստանձնել էին պարտադիր ծրագրի կատարումից հետո: Օրիգինալ պարի կատարումից հետո էլ ֆրանսիական զույգն ուժեղագույնն էր: Նրանց հետապնդում են Իրինա Լոբաչովան եւ Իլյա Ավերբուխը: Աշխարհի ներկայիս չեմպիոններ իտալացիներ Բարբարա Ֆուզար-Պոլին եւ Մաուրիցիո Մարգալյոն առայժմ 3-րդն են:

Կանադական զույգին հանձնվեցին ոսկե մեդալներ

Կանադացի գեղասահորդներ Դավիթ Պելետեն եւ Ջեյմի Սալեն ի վերջո հասան իրենց նպատակին: Մեծ աղմուկ բարձրացրած «գործը» ավարտվեց նրանով, որ ՄՕԿ-ի հատուկ որոշմամբ կանադացիներին եւս հանձնվեց ոսկե մեդալ: Իսկ պաշտոնապես օլիմպիական չեմպիոններ են համարվում ռուսաստանցիներ Ելենա Բերեժնայան եւ Անտոն Սիխարուլիձեն:

Սկսվել է հիմնական փուլը

Սկսվել է հոկեյի մրցաշարի հիմնական փուլը: 8 հավաքականներ, բաժանվելով երկու խմբի, պայքարում են քառորդ եզրափակիչի ուղեգրերի համար: Մեծ հետաքրքրություն էր ներկայացնում Ռուսաստանի եւ ԱՄՆ-ի հավաքականների մրցավեճը, որն ավարտվեց ոչ-ոքի (2-2): Մինչ այդ, ռուսները հաղթել էին բելառուսցիներին (6-4), իսկ ամերիկացիները պարտության էին մատնել ֆիններին (6-0): Վերջիններս 2-րդ տուրում 8-1 հաշվով հաղթեցին Բելառուսի հավաքականին: Կարելի է ասել, որ «C» խմբից ԱՄՆ-ի եւ Ռուսաստանի հավաքականներն ապահովել են մասնակցությունը հաջորդ փուլին: «D» խմբում գրանցվել են այսպիսի արդյունքներ. Կանադա-Շվեդիա՝ 2-5, Չեխիա-Գերմանիա՝ 8-2, Շվեդիա-Չեխիա՝ 2-1, Կանադա-Գերմանիա՝ 3-2:

«ՈՍԿԵ ԽԱՂԱԿՈՇԻԿ»

Գլխավոր հավակնորդը Ժարդելն է

Եվրոպական երկրների ֆուտբոլի առաջնությունների լավագույն ռմբարկուի համար նախատեսված «Ոսկե խաղակոշիկ» մրցանակի խաղարկման կարգը վերջին տարիներին փոփոխության է ենթարկվել: Պատճառն այն է, որ «Ֆրանս ֆուտբոլի» կողմից սահմանված մրցանակին ժամանակին արժանացել են նաեւ ֆուտբոլային չափանիշներով թույլ երկրների ֆուտբոլիստներ: Եղել են նաեւ դեպքեր, երբ առաջնության վերջնագծում մրցանակի հավակնորդներն իրենց գոլերի քանակն ավելացրել են պայմանավորված խաղերում: Նման երեւույթներից հետագայում խուսափելու համար որոշվեց փոփոխել մրցանակի վիճարկման կարգը: Այժմ մրցանակի տերը որոշվում է վաստակած միավորներով, որը ստացվում է խփած գոլերը երկրի առաջնությանը համապատասխան գործակցով բազմապատկելով: Ֆուտբոլային զարգացած երկրների առաջնությունների գործակիցը 2 է: Այդ երկրների թվում են Անգլիան, Ֆրանսիան, Իտալիան, Իսպանիան, Գերմանիան: Մի խումբ երկրներ, որոնց թվում են նաեւ Ռուսաստանն ու Ուկրաինան, ունեն 1,5-ին հավասար գործակից: Ֆուտբոլային ցածր վարկանիշ ունեցող երկրների (որոնց թվում է եւ Հայաստանը) գործակիցը հավասար է 1-ի:

«Ոսկե խաղակոշիկի» համար մղվող պայքարում այժմ առջեւից է ընթանում պորտուգալական «Սպորտինգի» հարձակվող Մարիո Ժարդելը: Նա հունվարին բավական արդյունավետ խաղ ցուցադրեց, որի շնորհիվ շրջանցեց մրցակիցներին: Ժարդելը Պորտուգալիայի առաջնությունում խփել է 28 գնդակ: Հաշվի առնելով առաջնության գործակիցը (1,5), այժմ Ժարդելի հաշվին գրանցված է 42 միավոր: Երկրորդ տեղում էստոնացի Մախսիմ Գրուզնովն է (37 միավոր, 37 գոլ): Հաջորդ տեղերում են 36 միավոր ունեցող Տյերի Անրին («Արսենալ» Անգլիա, 18 գոլ), Ռուդ վան Նիստելրոյը («Մանչեսթր յունայթեդ» Անգլիա, 18 գոլ), Ջիմի Խասելբայնկը («Չելսի» Անգլիա, 18 գոլ):

Նոր մրցակարգով

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի մրցաշարի անցկացման մրցակարգն ամենայն հավանականությամբ լուրջ փոփոխության կենթարկվի: Հաջորդ մրցաշրջանից սկսած այն կանցկացվի չեմպիոնների լիգայի մրցաշարի մրցակարգով՝ որակավորման փուլերից հետո կկազմավորվեն խմբեր, որոնցում թիմերը շրջանաձեւ մրցակարգով կվիճարկեն քառորդ եզրափակիչի ուղեգրերը: Ընդ որում, չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարում 3-րդ տեղ զբաղեցրած թիմերին այլեւս չի թույլատրվի հանդես գալ ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի մրցաշարում: ՈՒԵՖԱ-ի ղեկավարության կարծիքով՝ այդ հանգամանքը բավական իջեցրել է մրցաշարի վարկը: Գործող մրցակարգի պայմաններում ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի մրցաշարի նկատմամբ հետաքրքրությունը գովազդատուների եւ հեռուստաընկերությունների շրջանում խիստ նվազել է, որի հետեւանքով ծախսերը չեն փոխհատուցվում:

ՈՒԵՖԱ-ն դեմ է սուպերլիգայի ստեղծմանը

ՈՒԵՖԱ-ի գլխավոր քարտուղար Գերհարդ Այգները դեմ է արտահայտվել այդ կազմակերպության հովանու ներքո եվրոպական 14 հարուստ ակումբների միջեւ մրցաշարի անցկացման գաղափարին: Յուրօրինակ սուպերլիգայի կնքահայրը Իտալիայի ներկայիս վարչապետ, իտալական «Միլանի» նախագահ Սիլվիո Բեռլուսկոնին է: Նրան հաջողվել է եւս 13 ակումբների աջակցությունը ստանալ: Դրանց թվում են «Յուվենտուսը», «Ինտերը», «Բավարիան», Դորտմունդի «Բորուսիան», «Պորտոն», «Ռեալը», «Բարսելոնը», «Լիվերպուլը», «Մանչեսթր յունայթեդը», Մարսելի «Օլիմպիկը», «Պարի Սեն Ժերմենը», «Էյնդհովենը», «Այաքսը»:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

«Ամարետո դի Սարոնո»

Նուրբ համով եւ նրբաբույր Ամարետո դի Սարոնո լիկյորի նկատմամբ անտարբեր չեն հատկապես կանայք եւ սիրահարները: Գաղտնիքը խմիչքի բաղադրության մեջ է, իսկ գուցե ավելի շուտ ստեղծման պատմությա՞ն: Ըստ տարածված մի լեգենդի, 1925 թ., երբ պատերազմը, սովը եւ ժահաբեր հիվանդությունները էին մոլեգնում Լոմբարդիայում (Իտալիա), Լեոնարդո դա Վինչիի գեղանկարչության դպրոցն անցած նկարիչ Բեռնարդինո Լուինին զբաղված էր Սարոնո բնակավայրի Սանտա Մարիա դել Գրացիա տաճարի նկարազարդման աշխատանքներով: Նկարիչը բնակվում էր տաճարի հարեւանությամբ գտնվող փոքրիկ մի հյուրանոցում: Հյուրանոցի տիրուհին՝ երիտասարդ, նրբագեղ ու հմայիչ այրին, ուներ դեռահաս մի աղջիկ եւ նորածին որդի: Գեղանկարիչը հրապուրված ու հիացած երիտասարդ կնոջով՝ խնդրում է նրան դառնալ Աստվածամոր բնորդուհին: Ամանորի առիթով հյուրանոցի տիրուհին ցանկանում է նկարչին երախտագիտություն հայտնել իր կերպարն անմահացնելու համար: Սակայն կնոջ հնարավորությունները սուղ էին, եւ նա նկարչին նվիրում է մեկ շիշ լիկյոր:

Այդ գայթակղիչ ըմպելիքը պատրաստվել էր հանպատրաստից: Աղջնակը խնդրում է մորը ջարդել պարտեզից հավաքած ծիրանի կորիզները: Սակայն մայրը լցնում է դրանք կոնյակի մեջ եւ թողնում մինչեւ Ամանորի գիշերը: Ստացված խեժագույն ըմպելիքին ավելացնում է ծիրանի օշարակ, եւ ստացված խմիչքը նվիրում նկարչին՝ որպես սիրո առհավատչյա: Այդ օրվանից լիկյորը կրում է «Ամարետո դի Սարոնո» անվանումը: Հիմա էլ Սանտա Մարիա դել Գրացիա տաճարի այցելուները հիանում են գեղանկարիչ Լուինիի ստեղծած Աստվածամոր պատկերով, սրբապատկերներով, որմնանկարներով:

1800 թ.-ից սկսած «Ամարետո դի Սարոնո» լիկյորը քիչ քանակությամբ արտադրվում է Վարեզինո ճամփեզրին կառուցված Սանտա Մարիա դել Գրացիա տաճարի հարեւանությամբ գտնվող հյուրանոցատերերի կողմից՝ հետագայում լայն տարածում գտնելով աշխարհի շատ ու շատ երկրներում:

Այժմ ձեզ ենք ներկայացնում «Ամարետո» լիկյորի եւ նրանով պատրաստված մի շարք կոկտեյլների պատրաստման եղանակը:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

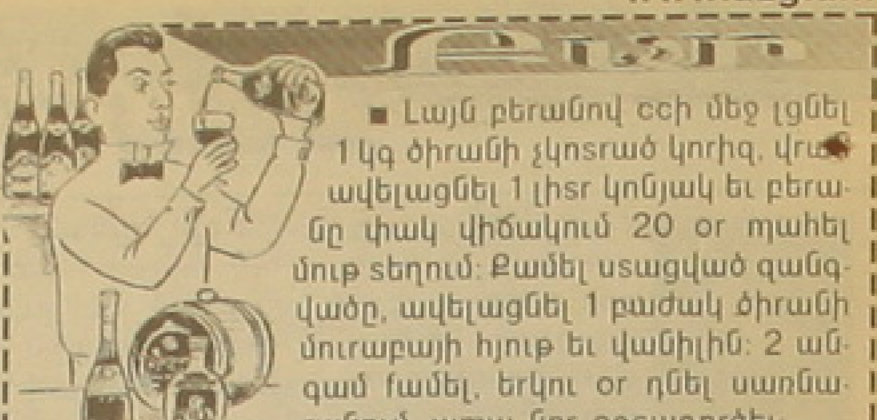

■ Լայն բերանով շշի մեջ լցնել 1 կգ ծիրանի չկոտրած կորիզ, վրան ավելացնել 1 լիտր կոնյակ եւ բերանը փակ վիճակում 20 օր պահել մութ տեղում: Քամել ստացված զանգվածը, ավելացնել 1 բաժակ ծիրանի մուրաբայի հյութ եւ վանիլին: 2 անգամ քամել, երկու օր դնել սառնարանում, ապա նոր օգտագործել:

Կոկտեյլներ «Ամարետո դի Սարոնոյով»:

■ **«Ձյունիկ»**՝ նորապսակների համար.
1 բաժակ սառը կաթ, 30 գ լիկյոր:

■ **«Ռոմեո եւ Ջուլիետ»**՝ սիրահարների համար.
3/8 բաժակ լիկյոր, 2/8 բաժակ օղի, 3/8 բաժակ գրեյպֆրուտի հյութ, 4 կտոր սառույց:

■ **«Սպասում»**՝ մատուցվում է հաճելի հյուրերին.
3/8 բաժակ լիկյոր, 1/8 բաժակ կոնյակ, 1/2 նարնջի հյութ, 6 կտոր սառույց:

■ **«Ընտանեկան»**՝ նախատեսված է նեղ շրջանակի համար.
1/3 բաժակ լիկյոր, 2/3 սպիտակ վերմուտ մարտինի, կիտրոնի շերտեր, 8 կտոր սառույց:

■ **«Մրցանակային»**՝ տրվում է հաղթողին.
1/5 բաժակ լիկյոր, 4/5 բաժակ շամպայն, մեկ գավաթ սուրճ, 4 կտոր սառույց:

Կոկտեյլները մատուցել թափանցիկ, բարձր (ոտքավոր) գավաթներով, ձողիկով եւ հարդագնդիկով, գավաթի ծայրին՝ նարնջի կամ կիտրոնի կտորներ:

Ծննդաբերե՞լ, թե՞ ոչ...

Բայց միայն սա չէ հարցը

Բազմիցս է թեր եւ դեմ խոսվել ու գրվել բեղմնականխիչների մասին: Դրանց դրական ազդեցությունների պաշտպանները միշտ եղել են բժիշկները, իմա՝ գինեկոլոգները եւ մաշկավեներաբանները, իսկ դեմ արտահայտվողները՝ ոչ բժիշկները: Սակայն չկարծեք թե բոլոր ոչ բժիշկներն են դեմ բեղմնականխիչներին եւ կամ բոլոր բժիշկներն են կողմ դրանց:

Բեղմնականխման արդի եղանակները կամ միջոցները բազմազան են, որոնցից են պահպանակը (պաշտպանիչ, պրեզերվատիվ, կոնդոմ), ներարգանդային միջոցները կամ, պարզապես պարույրները, սերմնասպան նյութերը, կանանց պահպանակները, խփիկները, բեղմնականխիչ հաբերը եւ այլն:

Բնավ մտադիր չենք վեր հանել թվարկված բոլոր միջոցների առավելությունները կամ թերությունները, քավ լիցի, պարզապես ցանկանում ենք դրանց շուրջն ստեղծված «պատերազմը» մեղմացնել:

Հեռուստատեսությամբ գովազդվում է «ընտանիքի պլանավորում՝ բեղմնականխիչներով»: Եվ սկսվում է հակագովազդային արշավ կամ հակաքարոզչություն: Կասեի՝ «հակաքարոզչություն», իսկ դուք հասկացեք «պատերազմ»:

Ընթերցումն ավելի դյուրացնելու համար, բեղմնականխիչներ գովազդողներին անվանենք «կանխիչներ», իսկ վայնասուն բարձրացնողներին՝ «անտեղյակ հայրենասերներ»: Թե ինչո՞ւ հայրենասեր, կմանրամասնենք ստորեւ: Ուրեմն, «կանխիչներն» սկսում են հեռուստագովազդային մի շղթա, ուր բոլոր դրվագներում հանդես են գալիս մի որեւէ զույգ կամ երկու հարեւանուհի, որոնք զրուցում են «չհղիանալու» թեմայով. այնուհետեւ դիմում են ընտանիքի պլանավորման կենտրոն, ուր անմիջապես նրանց առաջարկում են բեղմնականխիչ հաբեր: Ստացվում է, որ ընտանիքի պլանավորում նշանակում է չհղիանալ եւ վերջ: Մեկ այլ տարբերակով գովազդվում են պահպանակներ՝ սեռավարակներ ձեռք չբերելու համար, բացի այդ, դա եւս հուսալի բեղմնականխիչ է:

Եվ ահա՝ հավաքվում են սկեսուրներն ու սկեսրայրները, զոքանչներն ու աները, կնքահայրերն ու կնքամայրերը... եւ սկիզբ են առնում երկար ու բարակ, «հանճարեղ ու գունազարդ» մտքեր, որոնք մեղադրում են առաջին հերթին հանրապետության նախագահին, ապա՝ վարչապետին, հետո՝ ֆինանսների նախարարությանը, ապա՝ պաշտպանության նախարարությանը, ավելացնելով բնապահպանության «հովիտները», հետո, թռչելով «Արմենտելի» վրայով, հանգում Եվրամիություն եւ Եվրախորհրդարան, որոնք թույլ են տվել կամ հովանավորել նման ծրագրերի իրականացումը, քանզի «երազում» են, որ մեր «ազգը չբազմանա», հապա՜...

Հետաքրքրականն ու զավեշտականն այն է, որ ոչ ոք չի հայհոյում «կանխիչներից» եւ ոչ մեկին:

Զարմանալի է թերեւս, որ «անտեղյակ հայրենասերների» մեջ թաքնված են նաեւ բազմաթիվ բժիշկներ, ընդ որում՝ գինեկոլոգներ ու վեներաբաններ, որոնք խոսում են բժշկագիտական եզրերով (տերմիններով), բավականին գրագետ եւ, ինչպես «վայել» է բժշկին, խոսում են միայն ռուսերեն՝ հայերենը գեղջկական, իսկ ռուսերենը՝ ազնվական լեզու համարելով:

Ո՞րն է իսկությունը. ո՞ւմ հավատալ, ո՞ւմ լսել, ո՞ւմ հետեւել:

Որպեսզի հասկանանք, թե ինչ է կատարվում, վերլուծենք երկու հանգամանք. առաջինը՝ ի՞նչ են բեղմնականխիչները եւ երկրորդ՝ ո՞ւմ է ձեռնտու նման անկարգությունը:

Սկսենք առաջինից: Հայաստանում առավել ընդունված բեղմնականխիչներն են՝ տղամարդու պահպանակը, ներարգանդային պարույրը (սպիրալ) եւ հաբերը: Ինչ խոսք, հիշյալներից լավագույնն ու նախընտրելին պահպանակն է, որովհետեւ բեղմնականխիչ լինելուց բացի, պաշտպանում է սեռավարակներից, ներառյալ ԴԱՎ-ից (ՄԻԱՎ-ից, իմա՝ ՁԻԱՀ-ից): Ինչ վերաբերում է ներարգանդային պարույրին, ապա սա պաշտպանական հատկություն բնավ չունի (խոսքը վերաբերում է սեռավարակներին), պարզապես հուսալի բեղմնականխիչ է: Ամենաարդիական բեղմնականխիչ հաբերը մի շարք հակացուցումներ ունեն (մի շարք դեպքերում չի կարելի դրանք նշանակել):

Այդուհանդերձ, հարկ է շեշտել մի հանգամանք՝ եւ պարույրի, եւ հաբերի օգտագործման դեպքում անհրաժեշտ է նախնական մանրակրկիտ հետազոտում, այսինքն՝ ստուգումներ սեռավարակների (կանանց մոտ դրանք ընթանում են աննկատ՝ անախտանիշ), հնարավոր բորբոքումների, օրգանական խանգարումների եւ այլնի հայտնաբերման համար: Հենց այդ ստուգումների շնորհիվ կանխվում են մի շարք բարդություններ, ինչպես նաեւ հղիության դեպքում կանխվում է հիվանդագին ու անկենսունակ սերնդի ծնունդը: Պատկերացրեք այսպիսի իրավիճակ. ինչ-որ մի կին հղի է: Կա երկու տարբերակ. առաջին՝ կամ պետք է ծննդաբերի, կամ՝ դիմի արհեստական վիժման: Ենթադրենք, որ այդ կինն ունի սեռավարակ: Պտուղը զարգանում է, մոտենում է ծննդաբերության ժամանակը. հասկանալի է, թե նման պտուղն

ինչպիսի ախտաբանական երեւույթներով կարող է ծնվել: Ուզում եմ հարց տալ այդ «անտեղյակ հայրենասերներին»՝ դա՞ է նրանց գովերգած գենոտիպը:

Երկրորդ տարբերակ՝ կինը դիմում է վիժման: Եվ ի՞նչ, կարծում եք հարցը լուծվե՞ց: Ցավոք, հարցը նոր սկսվեց: Յուրաքանչյուր արհեստական վիժում, այսինքն՝ աբորտ, հղի է լուրջ բարդություններով: Արհեստական վիժումը վիրահատական միջամտություն է, որ ահավոր փոթորիկ է առաջացնում օրգանիզմում՝ հորմոնային, ախտաբանական եւ ֆունկցիոնալ առումներով:

Հետաքրքրական է հրահրողների կեցվածքը...

Եթե բեղմնականխիչները մուտք գործեն մեր հասարակության կենցաղ, ապա անցանկալի հղիություններն ու սեռավարակները կհասնեն նվազագույնի: Հետեւում է, որ որոշ գինեկոլոգներ (ըստ էության՝ «աբորտաբաններ ու աբորտագետներ») եւ մի շարք վեներաբաններ զրկվելու են հավելյալ եւ կարեւորագույն եկամտից: Հասկանալի է, հենց նրանք են վա[illegible] կարկելու, որ այս ծրագրերը հանդիսանում են «Ազգն հայոց նվազեցնելու հատուկ քաղաքականություն»:

Մի հարցադրում եւս: Ամուսնական մի զույգի բախտ չի վիճակվել ինչ-ինչ պատճառներով երջանկանալ երեխայով: Ի՞նչ անել: Բնականաբար, պետք է դիմեն համապատասխան մասնագետների, կամ, այսպես կոչված, «Ընտանիքի պլանավորման կենտրոն», կամ՝ «Վերարտադրողական առողջության կենտրոն» (ըստ իս՝ անվանումներից եւ ոչ մեկը հարիր չէ ոսկեղենիկ հայոց լեզվին, որին կանդրադառնանք մեկ այլ առիթով):

Ստացվեց, որ պլանավորման սույն կենտրոնը զբաղվում է հայ կանանց հղիացման հարցերով: Իսկապես որ այդ «անտեղյակ հայրենասերները» անտեղյակ են: Եվ վերջապես, այսպիսի դեպք. երիտասարդ զույգն ունի երեք զավակ եւ այսօրվա դժվարին պայմաններում դժվարությամբ է լուծում նրանց կենսական պահանջները: Բնական է, որ նրանց սեռական կյանքը դեռեւս երկար շարունակվելու է, սակայն, նման պայմաններում, անհրաժեշտ է պաշտպանվել հղիությունից:

Այսօրինակ հայրենասերները պնդում են, որ ամեն երեխա իր հետ բերում է իր բախտը եւ պահանջում, որ կինը ծննդաբերի՝ անտեսելով ընտանիքի թե նյութական եւ թե կենցաղային պայմանները: Կուզենայի իմանալ, թե այդ անտեղյակներից քանի՞սն են նման ընտանիքներին օգնության ձեռք մեկնել եւ համալրել բարեգործ-հայրենասերների բանակը:

Տա Աստված, որ նրանք շատ ծնվեն, առողջ լինեն ու բազմանան:

Բժ. ՀԱՐՈՒԹ ՏԱՆԻԵԼՅԱՆ,
մաշկաբան-վեներաբան

հեռուստածրագրեր

19 փետրուար, երեքշաբթի

Հ1

9.00, 13.00, 17.00, 21.00, 00.00, 1.20, 1.25 Հայլուր
9.20 Գ/Ֆ «Երեք փախստական»
11.00 Ս-լ «Սիրո կախարդանք»
11.45 Կենցաղային [illegible]
12.40 Բարի ախորժակ
13.20 Մայր թատրոն-80. Մուրադ Կոստանյան
17.20 Մ/ս-լ «Պոկահոնտաս»
17.45 Առաջին օգնության դասընթաց. Ցրտահարում
18.00 Ս-լ «Սիրո կախարդանք»
19.00 Երեկոյան Երեւան
19.20 «Բարի լույս»
20.05 Տնտեսական տեղեկատու
20.35 Տուն-տունիկ
22.00 Ուշ երեկոյան
22.30 «02»
23.00 Օլիմպիական հայլուր
23.10 Ռուբիկոն+
00.20 Կենցաղային [illegible]

ՊՐՈՄԵԹԵՒՍ

08.00 «Բարի լույս, Հայաստան»
(08.30, 09.30 Լուրեր)
10.00, 18.00 Ս-լ «Բժիշկ Մարթան եւ նրա հիվանդները»
10.50 PODIUM ART
11.10 Բաց դռների օր
11.30 Այստեղ, այնտեղ, ալլուր
12.00 Գ/Ֆ «Կատարյալ փոքրիկ»
16.00 Լուրեր
16.15 Բնության տարտան
16.40 Մուլտֆիլմ
17.20 «Բլում-բլում պատմություններ»
17.35 Համերգ
19.00 «Սկանվորդ-շոու»
20.00 Լուրեր
20.45 Հեռուստակապալոգ
21.10 Դասական ալիք
21.40 Համերգ
22.00 «Բանուգործ»
22.30 Հին ընկերների ակումբ
23.15 «1-02»
23.30 Լուրեր
ԱՊՀ-ի նորություններ (ՄԻՐ)
24.00 Գ/Ֆ «Կանխատեսում»

[illegible]

08.30, 15.00, 18.00, 20.30, 01.00 Ժամը
09.00, 21.00 CNN
09.15 Կարճամետրաժ ֆիլմ
10.00 Մուլտֆիլմ
11.00 Մեր լեզուն, մեր խոսքը
11.25, 19.45 Ինչպե՞ս ես, բարեկամ
11.40 Ավտոարահ-2000
12.00, 18.35 Ս-լ «Ընտանեկան կապեր»
13.00, 21.30 Բլից
13.25 Գ/Ֆ «Ցանցի պարեկը»
16.30 Բումերանգ
17.30 Համերգ
20.00 Հայրենիք-սփյուռք
22.00 Հոբ լայն
23.40 Վարկանիշ
23.20 UEFA. Չեմպիոնների լիգայի խաղարկություն
01.30 Գ/Ֆ «Վտանգավոր բիզնես»

[illegible]

19.00 Մուլտֆիլմ
19.50 Բախտացույց

20.00 Գ/Ֆ «Որոշիչ օրերը»
22.00 Բախտացույց
22.05 Քաղաք
22.30 Համերգ «Օլեգ Գազմանով»
23.40 Վավերագրական կինոնկար
00.00 Գ/Ֆ «Բրինքսի կողոպուտը»

Ա1+

07.35, 18.30 «Ա1+ ֆուտբոլ»
07.45, 09.45, 11.45, 13.45, 15.45, 17.45, 19.45, 21.45, 23.45, 01.45 «Այբ-Ֆե»
08.00, 12.00, 16.55 «Այբ-Ֆե-տեղեկատու»
08.05, 18.05 Մ/ս-լ «Սեյլոր-մուն»
08.25 Բոստոնի փոփ-նվագախմբի համերգը
08.45, 18.45, 20.45, 22.45, 00.45 «Այբ-Ֆե+»
08.55, 10.00, 16.00 Ս-լ «Անմոռանալին»
10.45, 16.45 «Նոյյան տապան»
11.00, 20.00 Ս-լ «Իմ բոլոր զավակները»
12.05, 18.50 Ս-լ «Ամերիկաքաղաքացի-2»
12.30 Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի համերգը
12.45, 20.55 Ս-լ «Դա Վինչիի հետաքննությունը»
13.35 Երգում է Ջեյմս Բրաունը
13.55 Վասիլի Շուկշինը «Կարճատեւ հանդիպումներ» ֆիլմում
15.30 Մուլտֆիլմ
17.00 Երգում է Ուիթնի Հյուսթոնը
17.10 «Ավետիս»
18.00, 19.55, 23.05 «Այբ-Ֆե-բիզնես»
19.15 «Խաչմերուկ»
22.15 «Հ. Գ.»
22.55 Երաժշտական դադար
23.00 «Գլխավոր թեմա»
23.10, 02.05 «Ա1+ մամուլ»
23.20 Ժան Ռենոն «Տեղ գերեզմանոցում» կատակերգությունում
01.35 Երգում է Փիթեր Գեբրիելը
02.00 Երաժշտական դադար
02.15, 03.10 Ս-լ «Հանցանքի վայրը»
03.00 Երգում է Էրոս Ռամացոտին
03.55 Երաժշտական հավաքածու
04.05 Ռոբերտ Պատրիկը «Աբեւամուտից մինչեւ լուսաբաց-2» ֆիլմում
05.35 «Աերոսմիթ» խմբի համերգը
06.00 Գ/Ֆ «Ռենեգատը»

ԵՐԵՒԱՆ

7.00 «ТВЦ Մոսկվա» «Տրամադրություն»
9.30 «Առավոտ»
11.00 «Տառերի մոլորակ»
11.20 Մուլտֆիլմ
12.00 Հ/Ֆ «Ակցենտ»
12.30 «ТВЦ Մոսկվա» «Տարեփիկ»
14.30 «Հեքիաթային հանդիպումներ»
15.15 «ТВЦ Մոսկվա» Ս-լ «Տնուց հեռու»
16.20 «Սպորտ առանց սահմանի»
17.00, 22.00 Գեղֆիլմ
18.35 Ակցենտ ժամ
19.30 «Բուրգ»
19.55 «ТВЦ Մոսկվա» Ս-լ «Առանց սիրո իրավունքի»
21.00 «Հարցերի տաղավար»
21.30 «Սպորտ+»
01.00 «ТВЦ Մոսկվա» «Իրադարձություններ»
Ավարտին գիշերային կինոսրահ

[illegible]

08.00, 12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 22.00 «Հորիզոն»
08.40, 15.15 Մ/ս-լ «Իմս Մեն»
09.00, 15.35 Մանկական սերիալ «Մարտուռ»
09.20, 16.00 Մ/ս-լ «Արկածային Սիսին»
09.40, 16.20 Մանկական սերիալ «Խորհրդավոր ապետները»
10.00, 16.40 Մ/ս-լ «Անկարգ շնիկը»
10.20, 21.50 «Նոստալջի»
10.30, 18.15 Ս-լ «Լողափ»
11.15, 19.10 Ս-լ «Սատանայի ճուտը»
12.10 «Սպորտի աշխարհը Gillett-ի աչքերով»
13.25, 20.15 «Օրվա հյուր»
12.50 Ս-լ «Վոլոչկա»
13.15 Ս-լ «Հեռագնացները»
14.05, 20.30 Ս-լ «Կամենսկայա»
17.05, 22.40 «Պատահական վկա»
17.35 Ս-լ «Դարման եւ Գրեգը»
21.30 «Ծո-ից ծո Հայաստան»
23.10 Գեղֆիլմ (DVD)
01.05 Ֆուտբոլային տուրնամենտ
01.25 Գ/Ֆ «Օդային ահաբեկիչները»

ԱՐՄՆԱԼԻՔ

11.00 Համերգային ծրագիր
12.00 Մուլտաշխարհ
16.00 Համերգային ծրագիր
17.05 Մ/Ֆ «Փախուստ հավաքնից»
18.30 «Բնապահպանական խնդիրներ»
19.10 Գ/Ֆ «Հսկան»
20.40 «Մեր կինոն». «Նամուս»
22.20 Գ/Ֆ «Լինոցին»
00.15 Գ/Ֆ «Աղավնյակի բեւեռը»

ԱԼԵՏԻՍ

09.05, 20.30, 22.30 Բարի լույս
09.30, 10.30, 18.45 Մուլտֆիլմ
09.50 Արցախյան ողողանքներ
10.15, 20.45 Ո՞վ է ինքը կանչում
11.30 «Կադրեսան Թենիսը»
12.25, 15.40 Բարի ճանապարհ
12.45 Այն, ինչ պետք է
13.00 Մուլտսերիալ
13.30 Հրաշալի դասեր
13.45, 00.10 Սիրո հավասարմություն
14.45 Փառատոնի դափնեկիրներ
16.00 Մ/ս-լ «Լինում է, չի լինում մի փոքրուտ»
16.30 Պարզապես երգ
16.55 QP ալիք
17.30 Գ/Ֆ «Ամեզա» տարեթռակը» (3-րդ սերիա)
18.55 Միասին
19.30 Եկեք ուրախանանք
20.15 Երաժշտական ծրագիր
21.00 Սա այն օրն է
22.45 Վավֆիլմ
23.45 Մարդը եւ ծովը

ՍԻՆԵՄԱՔՍ

00.25 Թրիլեր «Վնասված»
2.10 Մելոդրամ «Ժամադրություն մեկ գիշերով»
3.50 Սարսափ «Քաոց-4»
5.45 Թրիլեր «Սքափ խելքով եւ լավ հիշողությամբ»
7.45 Արկածային «Յանկիի նոր արկածները Աֆրիկայում»
9.10 Կոմեդիա «Ուրվականների որսորդները-2»
10.50 Կոմեդիա «Տրումանի շոուն»
12.25 Արկածային «Զորոյի դիմակը»
14.30 Կոմեդիկ մարտաֆիլմ «Ոստիկանը Բեւերլի Հիլզից-2»
16.10 Դրամա «Ֆասթերյանդ»
17.55 Պատմական «Զորի Սիրո-2»
19.05 Մելոդրամ «Պարեր Լունապայի ժամանակ»
20.35 Մելոդրամ «Թռիչք փախածը»
22.30 Դրամա «Կարլիտոյի ուղին»

ОРТ

7.00 Բարի լույս
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Նորություններ
10.15 Սպասիր ինձ
11.10 Բաղնիքի անուշ
11.45 Ո՞վ է ուզում միլիոնատեր դառնալ
12.40 Սմակ
12.55 Գրավմոլություն
13.20, 01.00 Սպորտ-Լեյք-Սիթի. օլիմպիադայի օրագիրը
13.50 XIX ձմեռային օլիմպիական խաղեր. հոկեյ (տղամարդիկ)
15.10 Նշանավոր մարդկանց կյանքը
15.30 Դիսնեյ ակումբ. «Սիրելին»
16.15 Ինչը ինչպես
16.35 Լեռան արքան
17.00 Ս-լ «Մահաբեր ուժ. Ուժային պաշտպանություն»
18.00 Մեծ լվացք
19.30 Ծիծաղի համայնապատկեր
20.00 Ս-լ «Սիրո երկիրը»
21.00 Թույլ օղակ
22.00 Ժամանակ
22.35 Ս-լ «Մահաբեր ուժ. Օպերատիվ միջամտություն»
23.40 XIX ձմեռային օլիմպիական խաղեր. գեղասահք
00.30 Գիշերային «Ժամանակ»
01.00 Սպորտ-Լեյք-Սիթի. օլիմպիադայի օրագիրը
01.20 XIX ձմեռային օլիմպիական խաղեր. դահուկներ 1,5 կմ
02.25 Գ/Ֆ «Ժամագործը Սենթ-Պոլից»

РТР

6.50-10.00 РТР-ի առավոտը
6.50, 7.50, 8.50, 9.50, 21.45, 00.15 Լուրեր-Մոսկվա
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 15.00, 21.00 Լուրեր
7.10 Ուղղակի օրացույց
7.15, 8.20 Ազդ
7.25, 9.15, 12.15 Հերթապահ բաժանմունք
7.30, 8.30, 9.30 Օլիմպիադա-2002. նորություններ
7.40, 9.40, 12.20 РТР-ի փորձաքննությունը
8.10, 18.30 Ճանապարհային պարեկ
8.40 Մուլտսերիալ
9.10 Ազգային եկամուտ
10.15 Օլիմպիադա-2002. ֆրիսթայլ. բիաթլոն
12.30 Ընտանեկան նորություններ
12.35 Ս-լ «Սանտա Բարբարա»
13.25 Ս-լ «Մելիսա, միստր Մելիսա»
14.00 «Ինչ է ուզում կինը»
14.30 Մ/ս-լ «Պատիրուսի արկածները»
15.30 Ս-լ «Սիրո թեւեր»
16.25 Ս-լ «Վայրի հրեշտակ»
17.20 Ս-լ «Հասարակ ճշմարտություններ»
18.40 Ալեքսանդր Լենկովը «Դրախտի բանալիները» ֆիլմում
20.00 Օլիմպիադա-2002. օրագիր
21.55 Ս-լ «Լեդի Բոսս»
22.55 Եվգենի Ժարիկովը «Տրանզիտ սատանայի համար» ֆիլմում
00.00 Լուրեր+մանրամասներ
00.25 Օլիմպիադա-2002. հոկեյ. ֆրիսթայլ. ակրոբատիկա

НТВ

7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00 Այսօր
7.10, 7.35, 8.10, 8.35, 9.10, 9.35 Առավոտը НТВ-ում
9.45, 20.55 Ս-լ «Պատրիարքների անկյունում-2» (2-րդ սերիա)
11.20, 18.45 Ընչաքաղցություն
12.05 Ստեղծանենկոյի շոուն
13.25 Բ. Շչերբակովը, Մ. Վոլոնտիրը եւ Ա. Կուզնեցովը «Պատահար 36-80 քառակուսում» ֆիլմում
15.20 «Դոմինոյի» սկզբունքը
16.40, 19.35 Քրեական գործ
17.30 Ս-լ «Դետեկտիվ Դոբրովսկու գործը»
20.35 Օրվա հերոսը
22.00 Ս-լ «Մացառուտում երգողները» (վերջին սերիա)
23.35 Ֆուտբոլ. չեմպիոնների լիգա. «Յուվենտուս» (Իտալիա)-«Դեպորտիվո» (Իսպանիա)
01.50 Ֆուտբոլ. չեմպիոնների լիգա. «Բայեր» (Գերմանիա)-«Արսենալ» (Անգլիա)
03.00 Չեմպիոնների լիգայի օրագիրը

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Աւրոքրոց ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469
Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորչի 45ա
Հեռ.՝ (051) 40297
Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112, (09) 429412
Ալս Էրզրումցի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422
Այտի Բրոկ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.՝ 348837
Ասպետ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ե. Քոչար 21/1, բն.37
Հեռ.՝ 571218
Արդշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674
Արժեթղթերի կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.՝ 525801, 581578
Արմենբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Կորյունի 19/1
Հեռ.՝ 528986
Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 32, բն. 16
Հեռ.՝ 521389, (09)400699
Գոլդ-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Գ.Լուսավորիչի 15/1
Հեռ.՝ 525822
Էդլեն-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50, բն. 26
Հեռ.՝ 528232, 540914
Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40ա/1
Հեռ.՝ 532829, 532815
Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.՝ 526417
Կապիտալ-Մենեջմենթ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 560138
Մ.Գ.Ս. ՍՊԸ
ք.Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ (041) 22184, (051) 23109
Նորդ-Վեստ-Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Գյումրի, Աբովյան 247
Հեռ.՝ (041) 30868
Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50/26
Հեռ.՝ 521812, 521051, 528778
Ռենեսա ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ 54-45-27
Վրինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24, բն. 5
Հեռ.՝ 531805
Տոնտոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407
Օրիգինալ-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 5ա
Հեռ.՝ (09) 420449

Armex
Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. փետրվարի 18-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Համ. ABBR	Ցուցակ Listed	Գնում* Bid: լավագույն գին Best price	Bid: միջ. կշռ. գին Avg. price	Bid: խանակ Total qnt.	Վաճառք* Ask: լավագույն գին Best price	Ask: միջ. կշռ. գին Avg. price	Ask: քանակ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: նվազ. գին Day low	առավ. գին Day high	միջ. կշռ. գին Avg. price	փոփ.% Avg%	ծավալ (հազ. դրամ) Volume
[illegible]	ACH1	B											
[illegible]	AGBM	B											
[illegible]	AGVM	B											
[illegible]	ALMS	B											
[illegible]	APAH	B											
[illegible]	APAK	B											
[illegible]	ARAV	B											
[illegible]	ARAX	B											
[illegible]	ARBC	B											
[illegible]	ARDV	B											
[illegible]	ARGS	B											
[illegible]	ARKF	B											
[illegible]	ARKP	B											
[illegible]	ARMJ	B											
[illegible]	ARSL	B											
[illegible]	ARSO	B											
[illegible]	ARTX	B											
[illegible]	ASEV	B											
[illegible]	ASHB	B											
[illegible]	ASHBP1	B											
[illegible]	ASNR	B											
[illegible]	ASTM	B											
[illegible]	ATBE	B											
[illegible]	ATSH	B											
[illegible]	ATTX	B											
[illegible]	AVAG	B											
[illegible]	AVHM	B											
[illegible]	AVTB	B											
[illegible]	AVTM	B											
[illegible]	BENT	B											
[illegible]	BHSP	B											
[illegible]	CHGG	B											
[illegible]	CPMT	B											
[illegible]	DAJK	B											
[illegible]	DBJG	B											
[illegible]	DJAH	B											
[illegible]	DZKT	B											
[illegible]	ECHS	B											
[illegible]	ECSG	B											
[illegible]	EELJ	B											
[illegible]	EFRZ	B											
[illegible]	EHHG	B											
[illegible]	EJWG	B											
[illegible]	EK1F	B											
[illegible]	EK87	B											
[illegible]	EKGF	B											
[illegible]	EKOG	B											
[illegible]	ELAP	B											
[illegible]	ELEK	B											
[illegible]	ELMJ	B											
[illegible]	ELSO	B											
[illegible]	ELUS	B											
[illegible]	EMKFC0	B											
[illegible]	EMOR	B											
[illegible]	EMTA	B											
[illegible]	EPLG	B											
[illegible]	ERAZ	B											
[illegible]	ERJG	B	1,350.0	1,350.0	44	1,600.0	1,600.0	400					
[illegible]	ERKB	B											
[illegible]	ERTO	B											
[illegible]	ESHG	B											
[illegible]	ETCG	B											
[illegible]	ETXS	B											
[illegible]	EVAF	B											
[illegible]	EVG1	B											
[illegible]	GAMC	B											
[illegible]	GANL	B											
[illegible]	GANV	B											
[illegible]	GARN	B											
[illegible]	GEGN	B											
[illegible]	GGAM	B											
[illegible]	GGMA	B											
[illegible]	GHRF	B											
[illegible]	GKND	B											
[illegible]	GMPG	B											
[illegible]	HAGB	B											
[illegible]	HASH	B											
[illegible]	HATC	B											
[illegible]	HATS	B											
[illegible]	HEHG	B											
[illegible]	HELM	B											
[illegible]	HKBL	B											
[illegible]	HOMO	B											
[illegible]	HSHN	B											
[illegible]	HSNG	B											
[illegible]	JHJG	B											
[illegible]	KASH	B											
[illegible]	KMET	B											
[illegible]	KMSH	B											
[illegible]	KNET	B											
[illegible]	KNKA	B											
[illegible]	KPFA	B											
[illegible]	KREL	B											
[illegible]	KSHM	B											
[illegible]	LAQN	B											
[illegible]	MOER	B											
[illegible]	MRSH	B											
[illegible]	MSKV	B											
[illegible]	MSTB	B											
[illegible]	MTSH	B											
[illegible]	NBTF	B											
[illegible]	NERN	B											
[illegible]	PLAS	B											
[illegible]	PMGK	B											
[illegible]	PORN	B											
[illegible]	RSTR	B											
[illegible]	RZTR	B											
[illegible]	SELN	B											
[illegible]	SHMN	B											
[illegible]	SHTK	B											
[illegible]	SKSG	B											
[illegible]	SSKN	B											
[illegible]	STAN	B											
[illegible]	TASP	B											
[illegible]	TAVR	B											
[illegible]	UKSH	B											
[illegible]	UNBK	B											
[illegible]	VAKF	B											
[illegible]	VELG	B											
[illegible]	VEVG	B											
[illegible]	VSHK	B											
[illegible]	VTMG	B											
[illegible]	YKHG	B											
[illegible]	YPHG	B											
[illegible]	YRLE	B											
[illegible]	ZNGP	B											

* [illegible] Բոլոր գները ՀՀ դրամով:
** 4 [illegible] է:

www.azg.am

ԱՍՏՂԱ գուշակ 19 փետրվար

ԽՈՅ

Չլուծված խնդիրները կամ չկատարված պարտավորությունները ձեզանից կպահանջեն առավելագույն ակտիվություն եւ արձագանքման արագություն: Ուշադիր եղեք հակառակ սեռի հետ շփվելիս, քանի որ հավանական խնդիրները կապված կլինեն նրանց հետ:

ՑՈՒԼ

Ճգնաժամային օր է: Բացառված չեն ազգականների հետ կապված հիասթափությունները, ուստի չարժե ամբողջովին հույսը նրանց հետ կապել: Խուսափեք հարաբերությունների պարզումից: Օրվա երկրորդ կեսին զգույշ եղել. հնարավոր են վնասվածքներ եւ դժբախտ պատահարներ:

ԵՐԿՎՈՐՅԱԿՆԵՐ

Կբախվեք դժվարությունների, որոնց մի մասը տհաճ կլինի: Գուցե ժամանակավորապես ստիպված լինեք նահանջել, բայց դա լավագույն լուծումն է ստեղծված իրավիճակում: Անձնական ազատության ձգտումը կարող է լրջորեն անդրադառնալ ընտանեկան հարաբերությունների վրա:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ

Վտանգավոր օր է, լի հակամարտություններով, թղթաբանությամբ, տեղեկատվության կասեցմամբ, սուտ լուրերով: Ոչ մի դեպքում մի համաձայնեք պարտնյորների եւ գործընկերների առաջարկություններին: Անձնական կյանքում պատրաստ եղեք թյուրիմացությունների եւ վեճերի:

ԱՌՅՈՒԾ

Օրվա առաջին կեսին ձեզ սպասում է հաջողություն: Սակայն մի գերագնահատեք սեփական ուժերն ու հնարավորությունները, քանի որ դրանք անսահման չեն: Օրվա երկրորդ կեսին ավելորդ ինքնավստահությունը կարող է հանգեցնել խնդիրների ծագման, վնասվածքների կամ հիվանդության:

ԿՈՒՅՍ

Բարենպաստ օր է շփումների, ստեղծագործական հանդիպումների, սեփական մտահղացումների կենսագործման համար: Շատ հավանական է, որ այսօր ձեզ հաջողվի բարելավել ձեր դրությունը, բայց դա այնքան էլ երկար չի տեւի:

ԿՇԵՌՔ

Կարեւոր է ձեր ամբողջ համառությունը, համբերությունը, տերճախոսությունը գործի դնել՝ նյութական բարիքների ձեռքբերման նպատակով: Ըստ երեւույթին, դուք խախտել եք կյանքի նյութական եւ հոգեւոր կողմերի միջեւ գոյություն ունեցող հավասարակշռությունը:

ԿԱՐԻՃ

Օրը բարեհաջող է շրջապատի մարդկանց եւ ձեր միջեւ կորած ներդաշնակությունը վերագտնելու համար: Հավանական է, որ շատ կարճներ հնարավորություն ստանան հաջողությամբ ավարտելու սկսած գործերը, կապեր հաստատելու մերձավորների հետ: Կարեւոր է ներել նրանց բոլոր մեղքերը:

ԱՂԵՂՆԱՎՈՐ

Գուցե այսօր ստիպված լինեք վերահսկել ձեր ծախսերը, թեեւ դա դյուրին չի լինելու, քանի որ դժվար է մերժել կարիքավորներին: Բայց դուք բարոյական բավարարվածություն կզգաք գթության քայլից, կզգաք ձեր արարքների ճշտության ներքին հաստատումը:

ԱՅԾԵՂՋՅՈՒՐ

Բարենպաստ ժամանակ է անցյալից հրաժարվելու եւ նոր կյանքին ընդառաջ գնալու համար: Ամբողջովին անձնատուր եղեք նորի զգացմանը եւ հաջողություն կստանաք: Օգտակար է ինչ-որ բան փոփոխել հագուստի, ամանեղենի, կահույքի մեջ:

ՋՐՀՈՍ

Հավանաբար իրավիճակն այնպիսի բնույթ կստանա, որ ստիպված կլինեք լուծել բազմաթիվ հակասական հարցեր: Խուսափեք հակամարտություններից ու վեճերից, որոնք միայն զայրացնում են մասնակիցներին: Առանց բարեկամների եւ գործընկերների օգնության ձեր հաջողության հավանականությունը հավասար կլինի զրոյի:

ՁԿՆԵՐ

Այսօր կարող եք անբավարարվածություն զգալ աշխատանքից: Բայց մի շտապեք հեռանալ: Մտածեք, որ դժվար է գտնել այնպիսի աշխատանք, որը ձեզ դուր կգա եւ միաժամանակ դրամական միջոցներ կբերի: Համբերեք, եւ հաջողությունը շատ չի ուշանա:

- Ֆրանսիացի կարակերգակ Աշարին հարցրեցին.
  - Ինչ է սերը, եւ ինչ է ամուսնությունը:
  - Սերը կյանքի լույսն է,- ասաց Աշարը: Եվ ավելացրեց,- իսկ ամուսնությունը լույսի համար վճարի հաշիվն է:

- Սոկրատի բարեկամը խորհրդի համար դիմեց նրան.
  - Դու իմաստուն ես, ասա խնդրում եմ, ես ամուսնանա՞մ, թե՞ ոչ:
  Սոկրատը պատասխանեց.
  - Ինչպես էլ որ վարվես, հետո զղջալու ես:

1

Կեկելի եղբայրը
Բժիշկ Այբոլիտի «տուզիկը»
Դերասան Փիթի անունը
Բնակարանային «պանդուխտ»
Լուսավոր, պայծառ
Վայրի, տտիպ, քաղցր պտուղ
Յակուբովիչի «սիրած» դադարը
Շարք բանջարանոցում
Իգոր Նիկոլաեւի էքս-տիկինը
Հանգագործից «վառվածը»
Ատամնաշար
«Տաքսի-տաքսի», ... Անանյան
Հավատք, կրոն, ...
Կրծող
Դուրեկան սառը
Թռիչք, նոր հոպ ասա
Ալյուր + շաքարավազ + յուղ
Աղած, ծխահարած միս
Յոթից առաջ
... կամ Ավիկ
Ճանապարհորդական «տնակ»
Կենցաղային «թափվելիք»
Ուղիղից թեքված
Ցորենը ալյուր «դարձնողը»
2
«Եսասեր» գործիք
Միջինասիական գյուղ
Պանիկովսկու սիրած թռչունը
«Ոլորուն» մազատեսակ
3
Գրիգոր Լուսավորիչ, Խոր ...
Հարթ փայտի «հեղինակը»
Քյավառ կամ ...
Նաչարյանի երազի «սարսափը»
Ռուսական «4 x 4»
Գարնանը հայտնվող մաշկաբիծ
Ֆուտբոլայինը դեղին, կարմիր
Գինին «այծի» մեջ
Հատկացում դրամի տեսքով
Խոզ, յուղ
Սքիվի ...
Ձեռքի ծալվող մասը
«Ջեռնահետք» երեսին
Գնացքի «սուլիչը»
Փոքր, Միջին
Երգիչ ... Սարուխանով
Ախոյան
Լաց ու կոծ
Պոկեր խաղալու սրահ
Հողային չափ

2

3

սկանվորդ

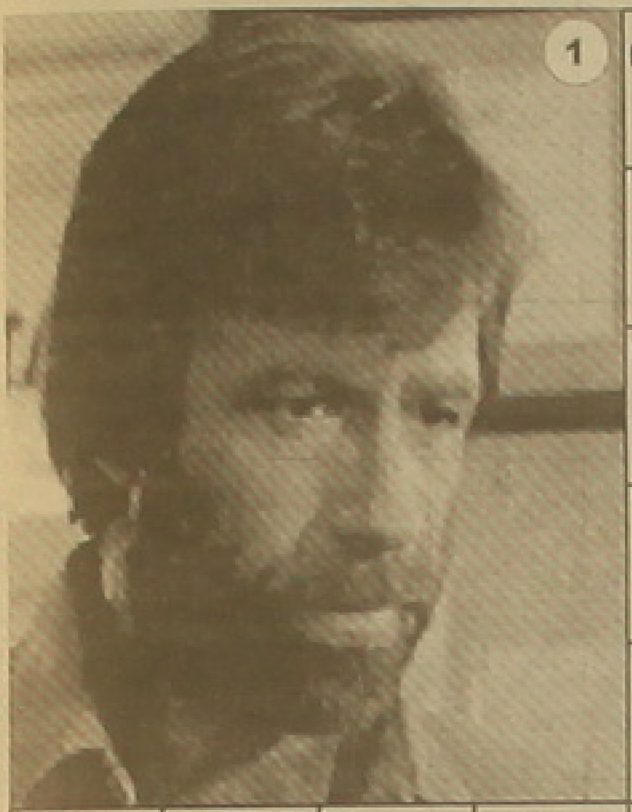

- Բիայնայի 1-ին արքան
- Նախապետական արգելք
- «Քաղցր» մոլորակ
- ..., նեոն, արգոն
- «Դեղնակտուց» պատանի
- Պարսկական արժույթ
- Յուշարձան
- «Արտակի» երգահան հայրը
- Մրցանակաբաշխ հանձնախումբ
- «Չեխովի» այգու ծառ
- Կակազի «ուսուցիչ»
- Ոտանավորի շնիկ «հերոս»
- Կուլինար
- Առինջի «հարեւանությամբ»
- Ստորջրյա մարզաձեւ

- Քաղաք Դոն գետի ափին
- Յոսանք Լենինից «ձախ»
- Քրիստոնեության խորհրդանիշ
- Լարվող ծուղակ
- Երկու տարեկան հորթ
- Չի ախտո, ոչխար ...
- Մոնումենտ
- Յավինը «խելքի» չափանիշ
- Անիմաստ ջոկիրության գործիք
- «Ո՞վ քեզ ծեծեց, ... ջան»
- Ահարկու, սարսափելի
- Ապրանքատար լայներ
- Տիգրիսի «եղբայրը»
- Կիսում են նույն կարծիքը
- Կիտո էկվադոր, Լիմա ...
- Բուլղարիա, ...Ուդե
- «Յայֆիլմ», համր կինո
- Գուսանի «կոլեգան»
- Շինարարական կոլեկտիվ
- Մուսուլման առաջնորդ
- Յնդիկ ուսուցիչ
- «Քրիստիան ...», Փարիզ
- «Կրտսեր» Արարատ
- Ասենք կադրերի բաժնի ...
- Սեւ պուտ մարմնի վրա
- Ընկեր չունեցող «քմահաճույք»
- Յափնջու գործվածք
- Չամուսնացած

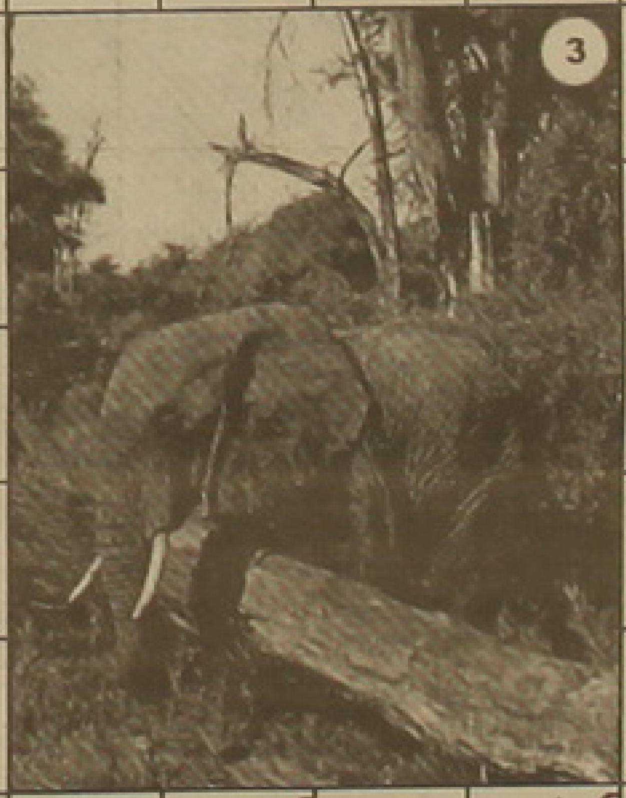

- Յրաչյա Աճառյան, Մանուկ ...
- Մարզական կոլեկտիվ
- Իսպանիա, քաղաք, գինի
- Ոռբին Յուդը որպես «մարզիկ»
- Սպիտակ ագռավի «իմիջ»
- Ֆրանսիական բագմերանգ կտոր
- Ներքին այրման շարժիչ
- ԱՄՆ Ֆիշեր, Դանիա ...
- Յայերենը շափյուղա
- Րաֆֆու «աղջկանուն» վեպը
- Թուլակազմ, անքաշ
- Աֆրիկա եւ լիճ, եւ պետություն
- Մեքենա վարելու լծակ
- «Նավաստիների» արեւելքը
- «... արքա», Շեքսպիր
- Դոլինա Լարիսա, Ռասպուտինա ...
- Մարտին սագի բարեկամը
- Երգչուհի ... Յամբարձումյան
- Էմմա Պետրոսյանի ամուսինը
- Վարդակի «դրական բեւեռը»
- Գերմ. գրող եղբայրներ
- Եւ երգ, եւ ոտանավոր
- «Նախկինացնող» մասնիկ
- Յայկական կրկեսի «Մանուկը»
- Ջրաներկի «գրիչը»
- Եւ սպորտային, եւ ապրանքային
- Յույն աստվածուհի ... Պալլաս
- Ատամի արտաքին «զգեստը»
- «Շաշ աչքերով» մարդ
- Թուր ու ...
- Մակույկ, բայդարկա, ...
- Պսակը վավերացնող հիմնարկ

- Ճամփորդների օթեւան
- Պրեֆերանսում երրորդ «գույնը»
- Ոչխարի «պահուստային ֆոնդը»
- Ֆրանսիական «կինոքաղաք»
- «Ականավնասազե՛լ ...» գործ՝ իբ
- Չարենցի հայրենի քաղաքը
- Սահմանված արժեք
- Նաեւ կախիչի դեր տանող մեխ
- Կիլիկիա, քաղաք
- Ճկվածություն
- Գրողին «մտքի բերողը»
- ԱՄՆ-ի Ազգային ժողովը

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

ԿՀՎ-ի տնօրենն անբեկանելի է համարում Իրաքի վրա հարձակվելու որոշումը

Լավատեղյակ աղբյուրներ վկայակոչելով, Լիբանանի «Ալ Մուստակբալ» թերթը հաղորդում է, որ ԿՀՎ-ի տնօրեն Ջորջ Թենեթը եգիպտոսի նախագահ Հոսնի Մուբարաքի հետ հանդիպման ժամանակ «վերջնական եւ անբեկանելի» է բնութագրել Իրաքի վրա հարձակվելու ԱՄՆ-ի որոշումը, չնայած Ռուսաստանի բողոքներին եւ արեւմտաեվրոպական դաշնակիցների առարկություններին: Թերթը գրում է, որ Թենեթը փաստի առջեւ է կանգնեցրել Մուբարաքին հայտարարելով որոշման անբեկանելիության մասին: Դա վկայում է, որ ԱՄՆ-ը տվյալ հարցում չի կասկածում արաբական խոշորագույն տերության աջակցությանը:

Եթե պաշտոնական Կահիրեն փորձի պաշտպանել Բաղդադին, ապա կհայտնվի քաղաքական վտարյալի վիճակում, դրանից բխող բոլոր հետեւանքներով: Լիբանանյան թերթի տվյալներով, նախագահ Մուբարաքն այնուամենայնիվ որոշ նկատառումներ է արտահայտել, բայց դրանք ծեսական են եւ միտված արաբական աշխարհի առջեւ Եգիպտոսի արդարացմանը: Այսպես, նա Թենեթին հիշեցրել է, որ Իրաքի դեմ պատերազմի սանձազերծումը հավասարազոր կլինի բոլոր արաբներին պատերազմ հայտարարելուն: Իսկ դա իր հերթին կարող է թաղել Մերձավոր Արեւելքում խաղաղություն հաստատելու ԱՄՆ-ի ծրագրերը:

ԱՄՆ-ի պետքարտուղար Քոլին Փաուելը չի բացառում, որ ամերիկացիները կարող են Իրաքի դեմ ռազմական գործողություններ ծավալել միակողմանիորեն, առանց դաշնակիցների: Նախագահի խորհրդական Կոնդոլիզա Ռայսի եւ պաշտպանության նախարար Դոնալդ Ռամսֆելդի համեմատությամբ առավել զուսպ դիրք բռնած Փաուելի այս խոսքերը վկայում են, որ Իրաքի առնչությամբ որոշումն արդեն ընդունված է կամ ընդունման վերջնական փուլում է:

Նախագահ Ջորջ Բուշն աշխարհի կայունությանը սպառնացող «չարիքի առանցք» է անվանում Իրաքը, Իրանը եւ ԿԺԴՀ-ն: Արդեն միանշանակ հայտնի է, որ առաջին թիրախը լինելու է Իրաքը: Փաուելն իր վերջին ելույթներից մեկում նույնիսկ հայտարարեց, թե Իրանը եւ ԿԺԴՀ-ն իբր առայժմ անհանգստանալու կարիք չունեն:

Տվյալ դեպքում, թերեւս, որոշակի դեր է խաղում Ռուսաստանի դիրքորոշումը, որը հենց սկզբից դեմ է արտահայտվել հակաիրաքյան պատերազմին: Կանադայի վարչապետ Ժան Կրետիենի հետ բանակցելուց հետո ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինը հայտարարեց, որ Իրաքը չկա այն երկրների ցանկում, որոնք ֆինանսավորել են թալիբներին եւ որոնց քաղաքացիները կռվել են Աֆղանստանում: Պուտինն ընդգծեց, որ ամեն տեսակ ուժային որոշումները պետք է ընդունվեն միայն ՄԱԿ-ի հավանությամբ: ԱՄՆ-ը դեռ չի ստացել այդ հավանությունը:

Պ. Բ.

Պանկիսում ԱՄՆ կամ նատօյական հակաահաբեկչական գործողությունները հավանական են թվում

Վրաստանի խորհրդարանի պաշտպանության եւ անվտանգության հարցերով հանձնաժողովի նախագահ Գեորգի Բարամիձեն չի բացառում, որ ԱՄՆ-ը եւ ՆԱՏՕ-ի անդամ մյուս պետությունները կարող են Վրաստանի տարածքում հակաահաբեկչական «միկրոգործողություն» իրականացնել: «Փրայմ նյուս» գործակալությանը Բարամիձեն ասել է, որ նմանօրինակ տեղական հակաահաբեկչական գործողություններ իրականացվելու են ամբողջ աշխարհում, եւ այդ իմաստով Վրաստանը բացառություն չէ: Վրաստանը խոստովանում է, որ Պանկիսի կիրճում առկա են լուրջ խնդիրներ եւ, անշուշտ, ցանկալի կլիներ, որ Վրաստանն ինքն իր ուժերով լուծեր դրանք, միեւնույն ժամանակ, առանց ԱՄՆ-ի եւ ՆԱՏՕ-ի անդամ մյուս երկրների տեխնիկական, ֆինանսական եւ այլ կարգի օգնության հնարավոր չէ հաջողության հասնել, ասել է Բարամիձեն՝ կտրականապես բացառելով Թբիլիսիի համաձայնությունը, որ Պանկիսում ինչ-որ ռազմական գործողություն իրականացնի Ռուսաստանը:

Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեն երեկ մամլո ասուլիսում զարմանք է արտահայտել Ռուսաստանի արտգործնախարար Իգոր Իվանովի՝ Փարիզում արված այն հայտարարության կապակցությամբ, թե միջազգային ահաբեկիչ բեն Լադենը կարող է լինել Պանկիսի կիրճում: Շեւարդնաձեն հեգնանքով ասել է, որ Իգոր Իվանովը ծնունդով Վրաստանի Ախմետայի շրջանից է, որտեղ մինչ օրս նրա մայրական տունը պահպանվում է, եւ հնարավոր է, որ բեն Լադենը թաքնվում է այդ տանը: «Դա պետք է ստուգել, ինչ անենք, թե ՌԴ արտգործնախարարի տունն է», ասել է Շեւարդնաձեն:

Վրաստանը չի քննարկում Պանկիսի կիրճում Ռուսաստանի հետ համատեղ ռազմական գործողություններ անցկացնելու հավանականությունը, քանի որ դա անթույլատրելի է, ասել է Շեւարդնաձեն, չմանրամասնելով, թե հատկապես ինչո՞ւ է անթույլատրելի:

Անհրաժեշտության դեպքում Վրաստանը պատրաստ է ԱՄՆ հատուկ ծառայությունների հետ երկխոսություն սկսել, ասել է Շեւարդնաձեն:

Իսրայելում մեծանում է Շարոնի հակառակորդների շարժումը

Իսրայելական բանակի շուրջ 200 պահեստայիններ հայտարարություն են ընդունել այն մասին, որ ներկայիս վարչապետ Արիել Շարոնի վարած քաղաքականությունը կործանարար է երկրի ապագայի եւ ազգաբնակչության անվտանգության համար: Նրանց բանբերը երեկ պահանջեց, որ կառավարությունը միակողմանի քայլով զորքերը դուրս բերի Գազայից ու Արեւմտյան ափի մեծ մասից եւ անհապաղ վերսկսի խաղաղության բանակցությունները պաղեստինցիների հետ:

Պահեստայինների այս շարժումը փաստորեն միանում է իսրայելյան «Խաղաղություն՝ հիմա» շարժմանը, որոնց ձայնակցում են երկրի մի շարք լրատվամիջոցներ, որոնց հրապարակումներում հետզհետե ավելի շատ են կրկնվում «Շարոնը նավարկում է առանց ծրագրի» նման մտքերը: Հատկանշական է նաեւ, որ կիրակի օրը ֆրանսիական հրեաների մի պատվիրակություն Ռամալլայում այցելեց պաղեստինցիների առաջնորդ Յասեր Արաֆաթին եւ խնդրեց ամեն ինչ անել խաղաղության խոսակցությունները վերսկսելու ուղղությամբ:

Բնականաբար, առայժմ անուղղակի, նմանօրինակ շարժումներին ձայնակցում են Աշխատավորականների կուսակցության գործիչները: Արտաքին գործոց նախարար Շիմոն Պերեսը երեկ ընդունեց պաղեստինյան խորհրդարանի նախագահ Աբու Ալլային եւ խոսեց «քաղաքական հորիզոնը հստակեցնելու անհրաժեշտության մասին»:

ACBA բանկը

Տրամադրում է արտոնյալ վարկեր փոքր ու միջին բիզնեսով զբաղվող կազմակերպություններին եւ անհատ ձեռներեցներին:
Վարկերը տրամադրվում են ՀՀ դրամով,
գործում է գրավների ճկուն համակարգ:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմեք ACBA բանկ

ք.Երեւան, Բայրոնի 1
(Պետական Կոնսերվատորիայի հարեւանությամբ)
Հեռ. 52 51 42, 56 58 58, 56 85 85

ACBA BANK
ՀԱՅԳՅՈՒՂՓՈԽԲԱՆԿ
Միասին դեպի բարեկեցություն

"РАДИО ВАН" "РАДИО ВАН" "РАДИО ВАН" "РАДИО ВАН"
RADIO VAN FM 103

TAXI Liza

Фиксированные цены до аэропорта.
Предоставляются водители для вождения ваших машин
1 км-70 драм
КРУГЛОСУТОЧНО
Машина подъедет к клиенту бесплатно
Музыкальный заказ на radio VAN FM 103.0
☎ 540044

ԿՈՐԵԼ Է

Արմենուհի Գեւորգի Դումանյանին՝ քաղաքային տրանսպորտից անվճար օգտվելու ցմահ տրված մշտականը:
Համարել անվավեր:

For Your Internal News of Armenia
Log on to
www.azg.am
In English, Russian, Armenian and Turkish

ԱՃՈՒՐԴԻ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՄԱՇՏՈՑԻ ՊՈՂՈՏԱ - 1000 Ք.Մ.

Մաշտոցի պողոտայի կենտրոնական մասում վաճառվում է օրիգինալ դիզայնով կապիտալ նորոգված եւ սարքավորված մոտ 1000 ք.մ. առեւտրային եւ հանրային սննդի տարածք: Աճուրդի առարկան գույքի առուվաճառքի պայմանագրի կնքումն է: Մեկնարկային գինը համարժեք է 359 000 ԱՄՆ դոլարին:

Աճուրդը կայանալու է 28 փետրվարի 2002 թ. Թեքեյան կենտրոնում: Աճուրդը անց է կացվում «Հարությունյան եւ գործընկերներ իրավաբանական գրասենյակ» ՍՊԸ կողմից (լիցենզիա N 00804): Աճուրդը բաց է մասնակցության համար եւ իրականացվելու է միեւնույն օրը «Եռափուլ կարգով» (Հայկ Հարությունյան եւ Վահան Հարությունյան):

Աճուրդի հայտերը ներկայացվում են ԱՄՆ դոլարի համարժեքով: Շահագրգիռ անձինք կարող են մասնակցել աճուրդին մինչեւ 27 փետրվարի 2002 թ. ժ. 16:00 էսքրոու գործակալ Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան ՓԲԸ-ում բացված «էսքրոու» (հատուկ դեպոզիտ) հաշվին վճարելով երաշխիքային նախավճարը 20 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամի չափով: Փակ ծրարներով հայտերը կարող են տրվել մինչեւ կեսօր՝ ժ. 12:00 2002 թ. փետրվարի 28-ը Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան ՓԲԸ հաճախորդների սպասարկման բաժնում՝ Վազգեն Սարգսյան 9 հասցեով:

Մանրամասների համար դիմել բջջ. 400749, 403301, հեռ. 559501, 559502:

Ազգ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԱՌԱՋԱՐԿ
ՕՐԱԹԵՐԹԻ ՏՆՕՐԵՆՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է

թերթի վաճառքով զբաղվող անձանց եւ գովազդային գործակալների՝ փոխշահավետ համագործակցության:

☎ 52-93-53

«Ազգ» տպագրատուն, Երեւան, Բաղրամյան 70ա Գրանցման թիվ 65. Դաշիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 18. 02. 2002 Գինը՝ 100 դրամ